

Lagrådsremiss

Arvs- och gåvoskattens infogning i skattekontosystemet, m.m.

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 8 mars 2001

Bosse Ringholm

Anita Saldén Enérus
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen lägger regeringen fram förslag som syftar till att skapa ett ändamålsenligt och rationellt förfarande för hantering av bouppteckningsärenden samt debitering och betalning av arvs- och gåvoskatt när skattemyndigheterna den 1 juli 2001 övertar ansvaret för registreringen av bouppteckningar och arvsbeskattningen från tingsrätterna.

När det gäller bouppteckningsverksamheten föreslås att verksamheten skall bedrivas med hjälp av automatiserad behandling, att skattemyndigheten till ett dödsbo skall få översända en bouppteckningsblankett och att vissa uppgifter skall förtryckas på blanketten. Vidare föreslås i vilken utsträckning skattemyndigheterna skall få ha direktåtkomst till de uppgifter som behandlas automatiserat och vilka sökbegrepp som skall få användas. Dessutom lämnas förslag om när uppgifterna skall få lämnas ut till allmänheten i elektronisk form och när de uppgifter som behandlas automatiserat skall gallras.

I lagrådsremissen föreslås att en bouppteckning skall få återsändas till ingivaren så fort arvsskatten har fastställts och inte som nu, först sedan skatten har betalats.

I lagrådsremissen föreslås vidare att skattekontosystemet skall utvidgas till att omfatta även arvs- och gåvoskatt. I detta sammanhang föreslås bestämmelser om beslutande myndighet, på vilket skattekonto arvs- och gåvoskatten skall registreras och hur debiteringen och betalningen av arvs- och gåvoskatten skall ske. I detta sammanhang lägger regeringen också fram förslag till bestämmelser om betalningsfrister, förseningsavgift och anstånd med att lämna gåvodeklaration, anstånd med betalning av arvs- och gåvoskatt, återbetalning av arvs- och gåvoskatt samt kostnadsränta och intäktsränta på arvs- och gåvoskatt.

Slutligen föreslås regler om indrivning och preskription av fordringar på arvs- och gåvoskatt.

De föreslagna reglerna avses träda i kraft när skattemyndigheterna tar över ansvaret för registreringen av bouppteckningar och arvsbeskattningen från tingrätterna, dvs. den 1 juli 2001.

Innehållsförteckning

1	Beslut	5
2	Lagtext	6
2.1	Förslag till lag om ändring i ärvdabalken.....	6
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:000) om ändring i ärvdabalken	7
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.....	8
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:000) om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt...	11
2.5	Förslag till lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343)	15
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:000) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet	20
2.7	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	22
2.8	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	29
3	Ärendet och dess beredning.....	30
4	Registrering av bouppteckningar	31
4.1	Förtryckning av vissa uppgifter.....	31
4.2	Automatiserad behandling.....	34
4.3	Vilka uppgifter skall registreras?	39
4.4	Vilken automatiserad behandling av bouppteckningsuppgifter skall få ske?	40
4.5	Direktåtkomst	41
4.6	Sökbegrepp.....	42
4.7	Utlämnande av handlingar	45
4.8	Gallring av uppgifter för automatiserad behandling	46
5	Arvs- och gåvoskattens infogning i skattekontosystemet.....	48
5.1	En utvidgning av skattekontosystemet.....	48
5.2	Förseningsavgift vid för sent lämnad gåvodeklaration och anstånd med att lämna deklaration	49
5.3	Beslutande myndighet	51
5.4	Debitering och betalning av arvs- och gåvoskatt	54
5.5	På vilket skattekonto skall arvsskatt och gåvoskatt registreras?.....	55
5.6	Betalningsfrist	56
5.7	Anstånd med betalning av arvs- och gåvoskatt.....	57
5.8	Återbetalning av arvs- och gåvoskatt	58
5.9	Kostnadsränta och intäktsränta.....	59
5.10	Indrivning och preskription	61
5.11	Skall arvsskatten vara betald innan bouppteckningen återsänds till ingivaren?.....	62
6	Ikraftträdande m.m.....	64
6.1	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	64
6.2	Ekonomiska konsekvenser	65

7	Författningskommentar.....	66
7.1	Förslaget till lag om ändring i ärvdabalken.....	66
7.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:000) om ändring i ärvdabalken.....	66
7.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.....	66
7.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:000) om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt...	68
7.5	Förslaget till lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343).....	70
7.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:000) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet	71
7.7	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	72
7.8	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	75
	 Bilaga 1 Lagförslag i Riksskatteverkets rapport ADB-registrering av bouppteckningar m.m.	76
	 Bilaga 2 Förteckning över remissinstanser som yttrat sig över Riksskatteverkets promemoria ADB-registrering av bouppteckningar m.m. (dnr 7075-00/100)	92

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i ärvdabalken,
2. lag om ändring i lagen (2001:000) om ändring i ärvdabalken,
3. lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
4. lag om ändring i lagen (2001:000) om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
5. lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343),
6. lag om ändring i lagen (2001:000) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet,
7. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483), och
8. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om ändring i ärvdabalken

Härigenom föreskrivs att det i ärvdabalken skall införas en ny paragraf, 20 kap. 3 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap.

3 a §

Skattemyndigheten får till dödsboet översända en förtryckt bouppteckningsblankett med följande uppgifter om den döde:

1. fullständigt namn och person- eller samordningsnummer enligt folkbokföringslagen (1991:481),

2. hemvist,

3. dödsdag,

4. civilstånd,

5. äktenskapsförord och

6. fastighetsinnehav.

Även uppgift om efterlevande makes namn och fastighetsinnehav samt dödsboets adress får förtryckas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2001.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:000) om ändring i ärvdabalken

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 8 § ärvdabalken i stället för dess lydelse enligt lagen (2001:000) om ändring i nämnda balk skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2000/01:21   *Föreslagen lydelse*

20 kap.

8 §

Bouppteckningen skall inom en månad efter det att den upprättats jämte en bestyrkt kopia ges in för registrering till den skattemyndighet som enligt 34 § första eller andra stycket lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall pröva frågan om arvsskatt. Finns det flera bouppteckningar, skall de ges in samtidigt och inom en månad från det den sista bouppteckningen upprättades.

En bestyrkt kopia av bouppteckningen skall förvaras hos skattemyndigheten.

Har omyndig del i boet eller är någon för vilken förvaltare enligt föräldrabalken har förordnats delägare eller finns delägare, för vilken god man skall förordnas, skall ytterligare en bestyrkt kopia ges in för varje överförmyndare som skall ha tillsyn över ifrågavarande förmynderskap, förvaltarskap eller godmanskap. Är bouppteckningen av vidlyftig beskaffenhet, behöver denna kopia omfatta endast erforderliga delar.

Är inte erforderliga kopior ingivna, skall sådana tas på boets bekostnad.

Bouppteckningen skall inom en månad efter det att den upprättats jämte en bestyrkt kopia ges in för registrering till den skattemyndighet som enligt 2 kap. 2 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483) skall fatta beslut som rör ett dödsbo. Finns det flera bouppteckningar, skall de ges in samtidigt och inom en månad från det den sista bouppteckningen upprättades.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt¹

dels att 55 § 2 och 4–6 mom. skall upphöra att gälla,

dels att 54 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas fyra nya paragrafer, 46 a, 47 a, 47 b och 58 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

46 a §

Om det finns särskilda skäl, får skattemyndigheten bevilja en skattskyldig anstånd med att lämna deklaration enligt 45 §.

En ansökan om anstånd skall ha kommit in till skattemyndigheten senast den dag då deklarationen skulle ha kommit in.

Ändras förutsättningarna för anståndet innan anståndstiden har gått ut, får beslutet om anstånd omprövas.

47 a §

Förseningsavgift skall tas ut med 1 000 kronor om den som enligt 45 § första stycket D är skyldig att lämna en deklaration inte gjort detta inom föreskriven tid.

Förseningsavgift tas inte ut om den skattskyldige har avlidit.

47 b §

Den skattskyldige skall befrias helt från förseningsavgift om

1. underlåtenheten kan antas ha sådant samband med den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller liknande förhållande att den framstår som ursäktlig,

---

¹ Senaste lydelse av
55 § 2 mom. 1990:337
55 § 4 mom. 1990:337
55 § 6 mom. 1990:337.

2. *underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till uppgiftens art eller någon annan särskild omständighet, eller*

3. *det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut avgiften.*

Bestämmelserna i första stycket skall beaktas även om ett yrkande om befrielse inte har framställts, om det föranleds av vad som förekommit i ärendet eller målet om förseningsavgift.

54 §²

Arvsskatt för egendom, för vilken skattskyldighet inträtt vid arvlåtarens (testators) eller i fall, som avses i 8 § första stycket, föregående innehavarens död, *ävensom i 52 § 1 mom. omnämnd ränta* förskjutas av dödsboet, dock *icke* där fråga är om lott, som beskattas efter vad i 6 § andra stycket d) sägs, eller förvärv, som avses i 1 § andra stycket eller 12 §. *Skattskyldig* skall vid tillträde av honom tillkommande lott, för vilken skatten förskjutits av dödsboet, till boet *gälda* på lotten belöpande skatt jämte andel i *räntan*; och skall *tillika* å belopp, som *sålunda* skall *erläggas*, *gäldas* den ränta, som *kunnat* av dödsboet *påräknas* vid *insättning* å *bankräkning*.

Har skatt *och påford* ränta inte betalats inom den tid som anges i 52 § 1 mom. och *har* delning eller arvskifte skett, tillämpas reglerna i 21 kap. 4 § ärvdabalken om återgång av bodelning och skifte. Beträffande egendom som genom delning tillagts efterlevande make eller sambo gäller dock vad som

Arvsskatt för egendom, för vilken skattskyldighet inträtt vid arvlåtarens (testators) eller i fall, som avses i 8 § första stycket, föregående innehavarens död, *skall* förskjutas av dödsboet, dock *inte* där fråga är om lott, som beskattas efter vad i 6 § andra stycket d) sägs, eller förvärv, som avses i 1 § andra stycket eller 12 §. *Den skattskyldige* skall vid tillträde av honom tillkommande lott, för vilken skatten förskjutits av dödsboet, till boet *betala* på lotten belöpande skatt jämte andel i *sådan ränta som betalats enligt bestämmelserna i 19 kap. skattebetalningslagen (1997:483)*. *Den skattskyldige* skall *dessutom* på *det* belopp som skall *betalas till dödsboet* *betala* ränta från den dag dödsboet *försköt* skatten och *räntan enligt skattebetalningslagen till dess full betalning skett enligt den räntesats som anges i 19 kap. 3 § skattebetalningslagen*.

Om skatt inte *har* betalats inom den tid som anges i 16 kap. 7 a § *skattebetalningslagen* och om delning eller arvskifte *har* skett, tillämpas reglerna i 21 kap. 4 § ärvdabalken om återgång av bodelning och skifte. Beträffande egendom som genom delning tillagts efterlevande make eller

² Senaste lydelse 1987:1206.

nu sagts endast i den mån den efterlevande *erhållit* mer än som enligt lag tillkommer honom.

sambo gäller dock vad som nu sagts endast i den mån den efterlevande *fått* mer än som enligt lag tillkommer honom.

58 b §

I fall som avses i 57–58 a §§, skall regeringen besluta i vad mån ränta skall betalas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2001. Om en bouppteckning, arvsdeklaration eller gåvodeklaration kommit in till en tingsrätt eller skattemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:000) om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt¹

dels att 52 § 1 mom., 52 a §, 55 § 1 och 3 mom., 61, 61 a och 70 §§ i stället för deras lydelse enligt lagen (2001:000) om ändring i nämnda lag skall upphöra att gälla,

dels att 34, 44 och 53 §§ i stället för deras lydelse enligt lagen (2001:000) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2000/01:21   *Föreslagen lydelse*

34 §

Beskattningsmyndighet är skattemyndigheten i den region där arvlåtaren (testator) var folkbokförd den 1 november året före dödsfallet eller, om han då inte var folkbokförd inom riket, där han var bosatt eller stadigvarande vistades vid dödsfallet. Detsamma gäller i fråga om en föregående innehavare som på livstid haft sådan rätt till egendomen som avses i 8 § första eller andra stycket.

Om det inte finns någon skattemyndighet som är behörig enligt första stycket, tas skatteärendet upp av Skattemyndigheten i Stockholm.

Den skattemyndighet som är behörig enligt första eller andra stycket får uppdra åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i dess ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ett sådant uppdrag får ges endast om

Beslut i fråga om arvsskatt fattas av den skattemyndighet som enligt 2 kap. 2 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483) är behörig att fatta beslut som rör arvlåtarens eller testatorns dödsbo.

Bestämmelser om debitering och betalning av arvsskatt finns i skattebetalningslagen.

Förvaring av handlingar skall ske hos den myndighet som är behörig enligt första stycket.

---

¹ Senaste lydelse av
52 § 1 mom. 1998:247
52 a § 1990:337
55 § 1 mom. 1983:384
55 § 3 mom. 1983:384
61 § 1997:508
61 a § 1992:625
70 § 1997:1039.

den andra myndigheten medger det och om det inte medför avsevärd olägenhet för den som beslutet rör. Vad som i denna lag sägs om skattemyndigheten skall i tillämpliga delar gälla den skattemyndighet till vilken ett sådant uppdrag har lämnats. Skatt skall dock betalas in till den myndighet som är behörig enligt första eller andra stycket. Den myndigheten skall även pröva frågor om dröjsmålsavgift. Vidare skall förvaring av handlingar ske hos den myndighet som är behörig enligt första eller andra stycket.

44 §

Beskattningsmyndighet är skattemyndigheten i den region, där den skattskyldige var folkbokförd den 1 november året före skattskyldighetens inträde eller, om han då inte var folkbokförd inom riket, där han var bosatt eller stadigvarande vistades.

Beskattningsmyndighet i fråga om juridisk person är skattemyndigheten i den region, där styrelsen eller förvaltningen hade sitt säte, den 1 november året före skattskyldighetens inträde.

Om det inte finns någon skattemyndighet som är behörig enligt första eller andra stycket, tas skatteärendet upp av Skattemyndigheten i Stockholm.

Den skattemyndighet som är behörig enligt första–tredje styckena får uppdra åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i dess ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ett sådant uppdrag får ges endast om den andra myndigheten medger det och om det inte medför avsevärd olägenhet för den som beslutet rör. Vad som i denna lag sägs om skattemyndigheten skall i tillämpliga delar gälla den skattemyndighet till vilken ett

Beslut i fråga om gåvoskatt fattas av den skattemyndighet som enligt 2 kap. 1, 2 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483) är behörig att fatta beslut som rör den skattskyldige då skattskyldigheten inträder.

Bestämmelser om debitering och betalning av gåvoskatt finns i skattebetalningslagen.

Förvaring av handlingar skall ske hos den myndighet som är behörig enligt första stycket.

sådant uppdrag har lämnats. Skatt skall dock betalas in till den myndighet som är behörig enligt första, andra eller tredje stycket. Den myndigheten skall även pröva frågor om dröjsmålsavgift. Vidare skall förvaring av handlingar ske hos den myndighet som är behörig enligt första, andra eller tredje stycket.

53 §

I fall där domstol fastställt skatt till ett högre belopp än som förut beräknats, skall rätten till skattemyndigheten snarast över-sända handling, som tillhanda-hållits rätten enligt 51 § fjärde stycket. Dessutom är rätten skyldig att, enligt vad regeringen närmare bestämmer, lämna skatte-myndigheten de uppgifter, som denna behöver för att *kräva in* skatten.

Inbetalning enligt 52 § 1 mom. tredje stycket skall ske till särskilt konto hos skattemyndigheten. Skatten skall anses vara betald den dag, då inbetalningskort eller gireringshandlingar kommit in till Posten Aktiebolag eller, om staten har ingått avtal om förmedling av skatteinbetalningen med en bank, till banken.

Om skatt inte betalas inom föreskriven tid, skall dröjs-målsavgift tas ut enligt lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift om inte annat följer av 6 § sista stycket. Den obetalda skatten och dröjsmålsavgiften skall lämnas för indrivning. Regeringen får föreskriva att indrivning inte behöver begäras för ett ringa belopp. Skattemyndigheten får medge befrielse helt eller delvis från skyldigheten att betala dröjsmålsavgift, om det finns särskilda skäl.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om

I fall där domstol fastställt skatt till ett högre belopp än som förut beräknats, skall rätten till skattemyndigheten snarast över-sända handling, som tillhanda-hållits rätten enligt 51 § fjärde stycket. Dessutom är rätten skyldig att, enligt vad regeringen närmare bestämmer, lämna skatte-myndigheten de uppgifter, som denna behöver för att *debitera* skatten.

indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

Bouppteckning eller tilläggsbouppteckning, som ingivaren har rätt att få tillbaka får skattemyndigheten inte lämna ut till denne förrän skatt, med vars betalning anstånd inte medgivits, blivit betald. Innan handlingen utlämnas, skall den förses med anteckning om beloppet av inbetald skatt.

Handling som avses i 49 a § överlämnas till den skattskyldige sedan skatt, med vars betalning anstånd inte medgivits, blivit betald. Innan handlingen utlämnas, skall den förses med anteckning om beloppet av inbetald skatt.

2.5 Förslag till lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteregisterlagen (1980:343) dels att 1, 7, 10, 19 och 20 §§ skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 13 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

För de ändamål som anges i denna paragraf skall med hjälp av automatisk databehandling föras ett centralt skatteregister för hela riket och ett regionalt skatteregister för varje region.

Registren skall användas vid beskattning för

1. samordnad registerföring av identifieringsuppgifter beträffande fysiska och juridiska personer,

2. revisions- och annan kontrollverksamhet,

3. taxering enligt taxeringslagen (1990:324) samt bestämmande av pensionsgrundande inkomst,

4. redovisning, bestämmande och betalning av skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483), mervärdesskattelagen (1994:200), lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta och lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter.

4. redovisning, bestämmande och betalning av skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483), mervärdesskattelagen (1994:200), lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter och lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

Registren skall dessutom användas för

1. avräkning enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,

2. bestämmande av skattereduktion enligt lagen (1993:672) om skattereduktion för utgifter för byggnadsarbete på bostadshus, lagen (1995:1623) om skattereduktion för riskkapitalinvesteringar, lagen (1996:725) om skattereduktion för utgifter för byggnadsarbete på bostadshus och lagen (1996:1231) om skattereduktion för fastighetsskatt i vissa fall vid 1997–2001 års taxeringar,

3. gäldenärsutredning enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

3. gäldenärsutredning enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.,

4. verksamheten med boupp-teckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken.

Det centrala skatteregistret skall också användas för andra utredningar i kronofogdemyndigheternas exekutiva verksamhet än som avses i tredje

¹ Senaste lydelse 1999:1248.

stycket och för Riksskatteverkets tillsyn enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

7 §²

För fysisk och juridisk person får, utöver de uppgifter som anges i 5 och 6 §§, det centrala skatteregistret innehålla följande uppgifter.

3. Uppgift om registrering av skyldighet att betala skatt, uppgift om innehav av skattsedel på preliminär skatt, uppgifter om beslut om återkallelse av F-skattsedel med angivande av skälen för beslutet, uppgifter som behövs för att bestämma skatt enligt skattebetalningslagen, lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter och mervärdesskattelagen (1994:200) samt uppgifter om redovisning, inbetalning och återbetalning av sådana skatter eller avgifter.

3. Uppgift om registrering av skyldighet att betala skatt, uppgift om innehav av skattsedel på preliminär skatt, uppgifter om beslut om återkallelse av F-skattsedel med angivande av skälen för beslutet, uppgifter som behövs för att bestämma skatt enligt skattebetalningslagen, lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter, mervärdesskattelagen (1994:200) och lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt samt uppgifter om redovisning, inbetalning och återbetalning av sådana skatter eller avgifter.

34. Uppgifter om bouppteckning eller dödsboanmälan, dödsbo- delägare, tillgångar och skulder samt övriga uppgifter som behövs i verksamheten med bouppteck- ningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken.

10 §³

Terminalåtkomst till uppgifter i det centrala skatteregistret får finnas endast för de ändamål som anges i 1 § och i den utsträckning i övrigt som anges i andra–femte styckena.

Skattemyndigheten i regionen får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§, 7 § 1–6, 7, dock endast i fråga om uppgifter som skall lämnas enligt 2 kap. 19 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontroll- uppgifter, 8, 9, 13–15, 17, 22 och 25 samt de uppgifter därutöver

Skattemyndigheten i regionen får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§, 7 § 1–6, 7, dock endast i fråga om uppgifter som skall lämnas enligt 2 kap. 19 § lagen om (1990:325) om självdeklaration och kontroll- uppgifter, 8, 9, 13–15, 17, 22, 25 och 34 samt de uppgifter därutöver

² Senaste lydelse 1999:1248.

³ Senaste lydelse 1999:100.

som behövs för utfärdande av skattsedel och dubblettskattsedel. Skattemyndigheten får ha terminalåtkomst också till övriga uppgifter som avses i 7 § om de, för pågående eller annat beskattningsår, hänför sig till regionen eller avser skattskyldig som beskattas i regionen. Vidare får skattemyndigheten ha terminalåtkomst till uppgifter som behövs inför och vid revision i den utsträckning regeringen föreskriver.

Riksskatteverket får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5–7 §§.

Kronofogdemyndighet får ha terminalåtkomst till uppgifter enligt 5 och 6 §§ samt 7 § 1, 3 och 4. Kronofogdemyndighet i den region där ett mål är registrerat för exekutiva åtgärder får vidare ha sådan terminalåtkomst i fråga om uppgifter enligt 7 § 7, 8, 12, 13 och 24. Terminalåtkomsten får avse den som är registrerad som gäldenär hos kronofogdemyndighet eller make till gäldenären eller annan som sambeskattas med gäldenären. I fråga om uppgifter enligt 7 § 1 får terminalåtkomsten avse också den som är delägare i fåmansföretag där någon som avses i tredje meningen är delägare.

Av rådets förordning (EEG) nr 218/92 framgår att behörig myndighet i ett annat EU-land får ha terminalåtkomst till uppgifter rörande mervärdesskatt.

som behövs för utfärdande av skattsedel och dubblettskattsedel. Skattemyndigheten får ha terminalåtkomst också till övriga uppgifter som avses i 7 § om de, för pågående eller annat beskattningsår, hänför sig till regionen eller avser skattskyldig som beskattas i regionen. Vidare får skattemyndigheten ha terminalåtkomst till uppgifter som behövs inför och vid revision i den utsträckning regeringen föreskriver.

13 a §

I verksamheten med boupp-teckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken samt arvsskatteärenden får, i fråga om uppgifter som avses i 11 § första stycket, som sökbegrepp endast användas uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100). Vid sökning efter handlingar som avses i 11 § andra stycket får dessutom uppgift om namn och person- eller samordningsnummer användas som sökbegrepp.

Som sökbegrepp enligt denna paragraf får inte användas sådana känsliga personuppgifter som anges i 13 § personuppgiftslagen (1998:204) eller uppgifter om lagöverträdelser m.m. som anges i 21 § samma lag.

19 §⁴

Om inte annat sägs i andra–fjärde styckena skall sådana uppgifter i det centrala skatteregistret som hänför sig till viss beskattningsperiod gallras sju år efter utgången av det kalenderår under vilket perioden gick ut.

Uppgifter som avses i 5 §, med undantag av de i första stycket 5, i 6 §, i 7 § 3, med undantag av uppgifter om beslut om återkallelse av F-skattsedel, i 7 § 23, med undantag av uppgift om uppskovsavdrag enligt 47 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), samt i 7 § 31 och 32, får bevaras även efter utgången av den tid som anges i första stycket.

Uppgifter som avses i 5 §, med undantag av de i första stycket 5, i 6 §, i 7 § 3, med undantag av uppgifter om beslut om återkallelse av F-skattsedel, i 7 § 23, med undantag av uppgift om uppskovsavdrag enligt 47 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), samt i 7 § 31, 32 och 34, får bevaras även efter utgången av den tid som anges i första stycket.

Detsamma gäller uppgifter om

1. personnummer för make och person som likställs med make vid beskattningen,

2. beslut om beskattning, dock inte skälen för beslutet,

3. huruvida taxering grundas på förenklad självdeklaration eller enbart på kontrolluppgift om inkomst av kapital,

4. antal dagar för vilka den skattskyldige uppburit sjöinkomst som avses i 64 kap. 3 och 4 §§ inkomstskattelagen,

5. ingående och utgående mervärdesskatt samt särskilt investeringsavdrag och redovisningsperiodens längd vid redovisning av mervärdesskatt.

Uppgift om tillstånd enligt yrkestrafiklagen (1998:490) och lagen (1998:492) om biluthyrning samt uppgifter som avses i 7 § 26–29, med undantag av uppgifter som behövs för tillämpningen av 3 kap. 30 § andra stycket mervärdesskattelagen (1994:200), skall gallras två år efter utgången av det år då uppgifterna registrerades.

Uppgift om revision får bevaras under högst tio år efter utgången av det år under vilket revisionen avslutades.

Bouppteckningar skall bevaras.

Regeringen får meddela föreskrifter om förlängd bevaringstid för uppgifter som avses i första eller fjärde stycket.

20 §⁵

Upptagningar i regionala register skall i fråga om deklARATIONER och andra handlingar som lämnats till ledning för beskattning eller upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet för skattekontroll, gallras sju år eller, i fråga om handlingar som avser aktiebolag eller ekonomisk förening, tio år

Upptagningar i regionala register skall i fråga om deklARATIONER och andra handlingar som lämnats till ledning för beskattning eller upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet för skattekontroll, gallras sju år eller, i fråga om handlingar som avser aktiebolag eller ekonomisk förening, tio år

⁴ Senaste lydelse 1999:1248.

⁵ Senaste lydelse 1994:1905.

efter beskattningsårets utgång.

efter beskattningsårets utgång.
*Bouppteckningar skall dock
bevaras.*

Andra upptagningar i regionala register än sådana som avses i första stycket skall gallras tolv år efter beskattningsårets utgång.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från bestämmelserna i första eller andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2001.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:000) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § samt 2 kap. 2, 3 och 10 §§ lagen (2001:000) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2000/01:33   *Föreslagen lydelse*

1 kap.

4 §

Uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs inom skatteförvaltningen för

1. fastställande av underlag för samt bestämmande, redovisning, betalning och återbetalning av skatter och avgifter,
2. bestämmande av pensionsgrundande inkomst,
3. fastighetstaxering,
4. revision och annan analys- eller kontrollverksamhet,
5. tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning,

6. handläggning av mål och ärenden om ansvar för någon annans skatter och avgifter,

7. fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande, och

7. fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande,

8. verksamheten med boupp-teckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken, och

8. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

9. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

2 kap.

2 §

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 § 1–7. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende.

I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 § 1–8. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende.

3 §

För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, medborgarskap, bosättning och familjeförhållanden,

2. en juridisk persons identitet, säte, ägarförhållanden samt firmatecknare och andra företrädare,
3. registrering för skatter och avgifter,
4. underlag för fastställande av skatter och avgifter,
5. bestämmande av skatter och avgifter,
6. underlag för fastighetstaxering,
7. revision och annan kontroll av skatter och avgifter,
8. avgiftsskyldighet till ett registrerat trossamfund och medlemskap i fackförening,
9. yrkande och grunder i ett ärende, *och*
10. beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett ärende.

9. yrkande och grunder i ett ärende,
10. beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett ärende, *och*

11. uppgifter som behövs i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken.

I databasen får även andra uppgifter behandlas som behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databasen enligt första stycket.

10 §

Vid sökning efter handlingar som avses i 4 § får endast uppgift om namn, person- eller samordningsnummer, beteckning för fastighet samt uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100) användas som sökbegrepp. *Som sökbegrepp får dock inte uppgift som avses i 1 kap. 7 § användas.*

Vid sökning efter handlingar som avses i 4 § får endast uppgift om namn, person- eller samordningsnummer, beteckning för fastighet samt uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100) användas som sökbegrepp.

I verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken samt arvs-skatteärenden får vid sökning i skattedatabasen endast uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen användas som sökbegrepp. Vid sökning efter handlingar som avses i 4 § får dessutom uppgift om namn och person- eller samordningsnummer användas som sökbegrepp.

Som sökbegrepp får dock inte uppgift som avses i 1 kap. 7 § användas.

2.7 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483) dels att 1 kap. 3 och 4 §§, 2 kap. 2 §, 11 kap. 1 §, 12 kap. 6 och 9 §§, 16 kap. 9 §, 17 kap. 7 §, 19 kap. 6 § samt 23 kap. 7 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas nya bestämmelser, 1 kap. 1 a §, 16 kap. 7 a och 10 a §§, 17 kap. 6 a och 6 b §§ samt 19 kap. 7 b §, samt närmast före 16 kap. 7 a § och 17 kap. 6 a § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 a §

Lagen gäller dessutom vid debitering och betalning av skatt och förseningsavgift enligt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt samt vid bestämmande, debitering och betalning av ränta på sådan skatt och avgift.

3 §¹

Termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområden som i de lagar som anges i 1 och 2 §§ samt i 1 kap. 1 § taxeringslagen (1990:324), om inte annat anges i detta kapitel eller framgår av sammanhanget. Med arbetsgivaravgift avses dock även sådan särskild löneskatt och allmän löneavgift som en arbetsgivare är skyldig att betala enligt 1 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster och 1 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift. Vidare avses med juridisk person också dödsbon och handelsbolag.

Termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområden som i de lagar som anges i 1–2 §§ samt i 1 kap. 1 § taxeringslagen (1990:324), om inte annat anges i detta kapitel eller framgår av sammanhanget. Med arbetsgivaravgift avses dock även sådan särskild löneskatt och allmän löneavgift som en arbetsgivare är skyldig att betala enligt 1 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster och 1 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift. Vidare avses med juridisk person också dödsbon och handelsbolag.

4 §²

Vad som sägs i denna lag om skatt och skattskyldig gäller även

¹ Senaste lydelse 1999:1300.

² Senaste lydelse 1999:641.

1. avgift och avgiftsskyldig,
2. belopp som skall dras från ersättning för arbete, ränta eller utdelning för betalning av preliminär skatt (avdragen skatt) och den som är skyldig att göra sådant avdrag, samt
3. skattetillägg, förseningsavgift, kontrollavgift och ränta och den som är skyldig att betala skattetillägg, avgift eller ränta.

Med skatt likställs

1. belopp som någon annan än den skattskyldige är betalningsskyldig för enligt denna lag eller, såvitt gäller belopp som har debiterats enligt denna lag, 2 kap. 20 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag, och

2. belopp som betalats tillbaka till den skattskyldige men som på grund av ett senare beskattningsbeslut skall betalas in igen till skattemyndigheten.

Med skattskyldig likställs

1. handelsbolag även om det inte är skyldigt att betala någon av de skatter som anges i 1 §,

2. den som har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen (1994:200),

3. den som utan att vara skattskyldig här i landet har fått en F-skattsedel enligt 4 kap. 7 eller 8 §,

4. den som skattemyndigheten enligt 23 kap. 3 § har beslutat skall svara för redovisning och betalning av skatt som hänför sig till verksamhet som bedrivs genom enkelt bolag eller partrederi,

5. den som är grupphuvudman enligt 6 §, *och*

6. delägare i handelsbolag som enligt 2 kap. 20 § lagen om handelsbolag och enkla bolag har ålagts betalningsskyldighet för skatt.

5. den som är grupphuvudman enligt 6 §,

6. delägare i handelsbolag som enligt 2 kap. 20 § lagen om handelsbolag och enkla bolag har ålagts betalningsskyldighet för skatt, *och*

7. dödsbo som enligt 54 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall förskjuta arvsskatt.

2 kap.

2 §³

Beslut som rör ett handelsbolag fattas av skattemyndigheten i den region där bolaget enligt uppgift i handelsregistret hade sitt huvudkontor den 1 november året före det år då beslutet skall fattas.

Beslut som rör en europeisk ekonomisk intressegruppering fattas av skattemyndigheten i den region där intressegrupperingen hade sitt säte den 1 november året före det år då beslutet skall fattas.

Beslut som rör någon annan juridisk person än som avses i första eller andra stycket fattas av skattemyndigheten i den region inom vilken styrelsen eller förvaltningen hade sitt säte den 1

Beslut som rör någon annan juridisk person än som avses i första eller andra stycket fattas av skattemyndigheten i den region inom vilken styrelsen eller förvaltningen hade sitt säte den 1

³ Senaste lydelse 1999:1300.

november året före det år då beslutet skall fattas. Beslut som rör *en skattskyldigs* dödsbo fattas dock av den myndighet som senast var behörig att fatta beslut som rörde den *skattskyldige*.

Om en juridisk person har bildats efter den 1 november året före det år då beslutet skall fattas skall beslutet fattas av skattemyndigheten i den region där huvudkontoret eller sätet var beläget då den juridiska personen bildades. Om beslutet rör ett dödsbo och den avlidne hade bytt folkbokföringsort efter den 1 november året före dödsfallsåret skall beslut efter utgången av dödsfallsåret fattas av skattemyndigheten i den region där den avlidnes senaste rätta folkbokföringsort var belägen.

Första–fjärde styckena gäller inte om annat följer av 4–5 §§. Om en juridisk person har upplösts fattas beslut av den senast behöriga myndigheten. Om behörig myndighet inte finns fattas beslut av Skattemyndigheten i Stockholm.

11 kap.

1 §⁴

Genom beskattningsbeslut bestäms om den som är skattskyldig skall betala skatt eller få tillbaka skatt och skattens storlek.

Som beskattningsbeslut anses också

1. beslut om betalningsskyldighet enligt 12 kap.,
2. omprövningsbeslut enligt 21 kap., *och*
3. beslut i fråga om återbetalning av ingående skatt enligt 10 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen (1994:200).
2. omprövningsbeslut enligt 21 kap.,
3. beslut i fråga om återbetalning av ingående skatt enligt 10 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen (1994:200), *och*
4. beslut om betalningsskyldighet för arvsskatt och gåvoskatt som bestämts enligt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

12 kap.

6 §

Om någon i egenskap av företrädare för en juridisk person inte i rätt tid har gjort föreskrivet skatteavdrag, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala belopp som har bestämts enligt 11 kap. 19 § jämte ränta. Om en företrädare för en juridisk person i övrigt har underlåtit att betala skatt

Om någon i egenskap av företrädare för en juridisk person inte i rätt tid har gjort föreskrivet skatteavdrag, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala belopp som har bestämts enligt 11 kap. 19 § jämte ränta. Om en företrädare för en *annan* juridisk person *än ett dödsbo* i övrigt har

⁴ Senaste lydelse 2000:501.

enligt denna lag, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala skatten och räntan på den.

underlåtit att betala skatt enligt denna lag *eller om ett dödsbo har underlåtit att betala annan skatt än sådan arvsskatt som dödsboet varit skyldigt att förskjuta enligt 54 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt*, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala skatten och räntan på den.

Första stycket gäller inte, om det innan skatten skulle ha betalats har vidtagits sådana åtgärder som krävs för att få till stånd en samlad avveckling av den juridiska personens skulder med hänsyn till samtliga borgenärs intressen.

Om företrädaren har lämnat oriktiga uppgifter som har lett till att den juridiska personen tillgodoräknats överskjutande ingående mervärdesskatt med ett för stort belopp, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala beloppet och räntan på detta.

Om det finns särskilda skäl, får företrädaren helt eller delvis befrias från betalningsskyldighet enligt denna paragraf.

9 §

Om skatt enligt denna lag skulle ha betalats av

1. någon som har avlidit eller
2. den avlidnes dödsbo, såvitt avser den redovisningsperiod eller, när det gäller slutlig skatt, det beskattningsår då dödsfallet inträffade,

ansvarar dödsboet och, om dödsboet har skiftats, dödsbodelägarna för skatten i den omfattning som föreskrivs i 21 kap. ärvdabalken.

Dödsboet ansvarar för sådan skatt enligt denna lag som skulle ha betalats av

1. någon som har avlidit eller
2. den avlidnes dödsbo, såvitt avser den redovisningsperiod eller, när det gäller slutlig skatt, det beskattningsår då dödsfallet inträffade.

Dödsboet ansvarar också för sådan arvsskatt som enligt 54 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall förskjutas av dödsboet.

Om dödsboet har skiftats, ansvarar dödsbodelägarna för skatten i den omfattning som föreskrivs i 21 kap. ärvdabalken.

16 kap.

Arvsskatt och gåvoskatt

7 a §

Arvsskatt och gåvoskatt samt förseningsavgift enligt 47 a § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall ha betalats senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från beslutsdagen.

Med förfallodag enligt första stycket avses den 17 och 26 januari, den 12, 17 och 26 augusti, den 12 och 27 december samt den 12 och 26 i övriga månader.

9 §

Ett inbetalt belopp skall, om inte annat följer av andra stycket *eller* 10 §, räknas av från den skattskyldiges sammanlagda skatteskuld enligt denna lag oberoende av vad den skattskyldige har begärt.

I 9 kap. 3 § mervärdesskattelagen (1994:200) finns en särskild bestämmelse om avräkning i samband med fastighetsupplåtelse.

Ett inbetalt belopp skall, om inte annat följer av andra stycket, 10 *eller* 10 a §, räknas av från den skattskyldiges sammanlagda skatteskuld enligt denna lag oberoende av vad den skattskyldige har begärt.

10 a §

Om ett dödsbo, som skall förskjuta arvsskatt enligt 54 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt utan att självt vara skattskyldigt enligt samma lag, har gjort en inbetalning, skall den räknas av från den skatteskuld som hänför sig till ett legat om dödsboet begär det. Detsamma gäller om den som fått legatet själv gör inbetalningen och begär att det inbetalda beloppet skall räknas av från den skatteskuld som hänför sig till legatet.

17 kap.

Anstånd med betalning av arvsskatt och gåvoskatt

6 a §

Om beloppet av kontanta medel och liknande fordringar samt värdet av obligationer och andra lätt realiserbara värdepapper i ett dödsbo sammanlagt inte uppgår till dubbla beloppet av den arvsskatt som enligt 54 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall förskjutas av dödsboet, eller om det i andra fall skulle medföra avsevärd svårighet för den skattskyldige att genast betala hela skatten på egendom som har tillfallit den skattskyldige, får skattemyndigheten besluta att skatten betalas genom högst tio årliga inbetalningar.

I fråga om skatt på egendom som skall värderas enligt bestämmelserna i 22 § 3 mom. och 23 § F tredje stycket lagen om arvsskatt och gåvoskatt får skattemyndigheten besluta att skatten betalas genom högst tjugo årliga inbetalningar.

Om skattemyndigheten har beviljat anstånd enligt första eller andra stycket skall myndigheten bestämma när varje inbetalning skall ske.

6 b §

Anstånd enligt 6 a § får endast beviljas om den skattskyldige ställer säkerhet för beloppet genom en av bank utfärdad garantiförbindelse eller någon annan form av borgen. Då tillämpas bestämmelserna i 3 § första stycket tredje–femte meningarna.

Första stycket gäller inte i de fall anståndet avser skatt som skall betalas för nyttjanderätt eller rätt till ränta, avkastning eller annan

förmån eller rätt som avses i 8 § andra stycket lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

7 §

Om det finns synnerliga skäl, får skattemyndigheten bevilja anstånd med inbetalning av skatt även i andra fall eller på annat sätt än som avses i 1–6 §§.

Om det finns synnerliga skäl, får skattemyndigheten bevilja anstånd med inbetalning av skatt även i andra fall eller på annat sätt än som avses i 1–6 a §§.

19 kap.

6 §

När det är fråga om skatt som omfattas av anstånd och som skall betalas när anståndstiden gått ut beräknas kostnadsränta från och med dagen efter skattens ursprungliga förfallodag till och med den dag betalning senast skall ske med anledning av beslutet om anstånd.

Vid anstånd enligt 17 kap. 5 eller 7 § skall dock räntan beräknas från och med dagen efter den då anståndet beviljades.

Vid anstånd enligt 17 kap. 5, 6 a eller 7 § skall dock räntan beräknas från och med dagen efter den då anståndet beviljades.

Ränta enligt denna paragraf beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan.

7 b §

När det är fråga om arvsskatt eller gåvoskatt som skall betalas till följd av ett omprövningsbeslut eller ett beslut av domstol, beräknas kostnadsränta från och med dagen efter den förfallodag som enligt 16 kap. 7 a § gällde då beslut om skatten först fattades. Räntan beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan.

23 kap.

7 §

En begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut enligt denna lag eller taxeringslagen (1990:324) inverkar inte på skyldigheten att betala den skatt som omprövningen eller överklagandet rör.

En begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut enligt denna lag, taxeringslagen (1990:324) eller lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt inverkar inte på skyldigheten att betala den skatt som omprövningen eller överklagandet rör.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2001. Om en bouppteckning, arvsdeklaration eller gåvodeklaration kommit in till en tingsrätt eller skattemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

2.8 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 7 § och 9 kap. 8 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

7 §¹

Räntor på återbetald skatt, tull eller avgift enligt följande bestämmelser är skattefria:

- 61 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
- 5 kap. 13 § lagen (1984:151) om prisregleringsavgifter,
- 40 och 42 §§ lagen (1984:404) om inskrivningsmyndigheter,
- 5 kap. 21 § tullagen (2000:1281), och
- 19 kap. 2 och 12–14 §§ skattebetalningslagen (1997:483).

9 kap.

8 §²

Räntor på skatt, tull eller avgift enligt följande bestämmelser får inte dras av:

- 52, 52 a och 55 §§ lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
- 5 kap. 12 § lagen (1984:151) om prisregleringsavgifter,
- 60 § fordonsskattelagen (1988:327),
- 5 kap. 14–18 §§ tullagen (2000:1281), och
- 19 kap. 2 och 4–9 §§ skattebetalningslagen (1997:483).

Dröjsmålsavgifter beräknade enligt lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift får inte dras av.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2001 och tillämpas första gången vid 2002 års taxering. Äldre bestämmelser tillämpas dock i fråga om ränta som bestämts enligt bestämmelserna i 52, 52 a, 55 eller 61 §§ lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

---

¹ Senaste lydelse 2000:1305.

² Senaste lydelse 2000:1305.

3 Ärendet och dess beredning

Våren 1996 tillkallades en särskild utredare med uppdrag att bl.a. se över bouppteckningsinstitutet. I direktiven angavs att utredaren hade att utgå från att skattläggningen av arv skulle flyttas från tingsrätterna till skattemyndigheterna. Utredningen antog namnet Ärvdabalksutredningen. Utredningen föreslog hösten 1996 i delbetänkandet SOU 1996:160, Bouppteckningar och arvsskatt bl.a. att skattemyndigheterna skulle ta över ansvaret för arvsbeskattningen och för att registrera bouppteckningar från tingsrätterna.

I budgetpropositionen för 2000 (prop. 1999/2000:1, Utgiftsområde 4, s. 107) föreslog regeringen att bouppteckningsverksamheten skall föras över från domstolsväsendet till skatteförvaltningen. Riksdagen har godkänt förslaget (bet. 1999/2000:JuU1, rskr. 1999/2000:78).

Eftersom de organisatoriska konsekvenserna av skattemyndigheternas övertagande av ansvaret för bouppteckningsverksamheten inte behandlades i Ärvdabalksutredningens delbetänkande, fick Domstolsverket och Riksskatteverket i uppdrag av regeringen att genomföra en sådan analys. Uppdraget redovisades den 1 juni 1999 i rapporten Registrering och skattläggning av bouppteckningar – Förslag till framtida organisation (Domstolsverket Rapport 1999:1 och Riksskatteverket Rapport 1999:10).

Efter remissbehandling av Ärvdabalksutredningens delbetänkande samt Domstolsverkets och Riksskatteverkets rapport lade regeringen under hösten 2000 fram de förslag till ändringar i främst ärvdabalken och lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt som behövs för en överflyttning av bouppteckningsverksamheten och arvsbeskattningen till skattemyndigheterna (prop. 2000/01:21 Ansvaret för inregistrering av bouppteckningar och för arvsbeskattning, m.m.). Riksdagen har beslutat i enlighet med regeringens förslag (bet. 2000/01:JuU7, rskr. 2000/01:134, SFS 2001:000 m.fl.) Lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2001.

I propositionen upplystes riksdagen om att regeringen gett Riksskatteverket i uppdrag att se över frågan om vad personuppgiftslagens krav innebär för IT-användningen i boupptecknings- och arvsbeskattningsverksamheten hos skattemyndigheterna samt att undersöka möjligheterna att redan fr.o.m. den 1 juli 2001 inordna arvs- och gåvoskatten i skattekontosystemet. Dessutom skulle verket lämna förslag till författningsreglering. Regeringen förklarade att den avsåg att återkomma till riksdagen med lagförslag i denna del. De förslag om införande av en bouppteckningsblankett med förtryckta uppgifter som Domstolsverket och Riksskatteverket har lämnat i sin gemensamma rapport skulle också komma att behandlas i det sammanhanget.

Riksskatteverket har den 4 oktober 2000 redovisat sitt uppdrag i rapporten ADB-registrering av bouppteckningar m.m. Verkets förslag till lagtext finns i *bilaga 1*. Rapporten har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissvaren och en

remissammanställning finns tillgängliga i Finansdepartementet (dnr Fi2000/2561).

Regeringen behandlar nu de förslag som Riksskatteverket lagt fram i sin rapport. Regeringen behandlar också tidigare förslag från Riksskatteverket och Domstolsverket om en bouppteckningsblankett med vissa förtryckta uppgifter.

4 Registrering av bouppteckningar

4.1 Förtryckning av vissa uppgifter

Regeringens förslag: Skattemyndigheten skall få tillstålla ett dödsbo en blankett för bouppteckningen med vissa förtryckta uppgifter om den döde samt om efterlevande makes namn och fastighetsinnehav. Bestämmelser om detta skall tas in i ärvdabalken.

Riksskatteverkets och Domstolsverkets förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Verken har dock bl.a. föreslagit att den förtryckta blanketten skall vara obligatorisk och att de aktuella bestämmelserna skall tas in i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt (AGL).

Remissinstanserna: Merparten av remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran. *Hovrätten för Övre Norrland* hänvisar till ett tidigare remissyttrande där hovrätten ställt sig tveksam till om skattemyndigheten har kunskap om alla uppgifter som skall få förtryckas, exempelvis äldre äktenskapsförord m.m. I vart fall bör dödsboet enligt hovrätten på ett tydligt sätt upplysas om att det kan saknas uppgifter i blanketten. Hovrätten anser vidare att undantag måste kunna göras från kravet att bouppteckningen skall avges på blankett enligt fastställt formulär. Eftersom skattemyndigheten inte behöver översända blanketten förrän efter två månader från dödsfallet kommer det att inträffa fall där omständigheterna är sådana att dödsbodelägarna vill hålla bouppteckningsförrättningen innan bouppteckningsblanketten hunnit översändas. Ett absolut krav på en viss bouppteckningsblankett anser hovrätten kräva att blanketten kan översändas kort tid efter dödsfallet. Alternativet är att medge undantag från kravet på viss blankett. Hovrätten anser vidare att det inte krävs någon författningsreglering för att skattemyndigheterna skall kunna tillhandahålla en blankett för bouppteckningarna. Hovrätten har dock i och för sig inget att erinra mot Riksskatteverkets förslag. *Länsrätten i Skåne län* anser att det, såsom i lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter, bör införas en bestämmelse i lagen om arvsskatt och gåvoskatt om att ifall uppgifterna i den förtryckta bouppteckningen är felaktiga eller ofullständiga skall dödsboet göra de ändringar eller tillägg som behövs. Enligt *Datainspektionens* mening bör bouppteckningsblanketten skickas till dödsboet under den avlidnes adress för att undvika att en blankett med de av Riksskatteverket föreslagna grunduppgifterna kommer i orätta händer. *Kammarkollegiet* påpekar att om man skall ha någon nytta av uppgifterna

om fastighetsinnehav bör även efterlevande makes fastighetsinnehav förtryckas. *Statistiska centralbyrån* uppger att den berörs av förslaget endast avseende Riksskatteverkets inhämtande av uppgift om äktenskapsförord. Inom ramen för samarbetet mellan de båda myndigheterna har diskussioner inletts om filöverföring av uppgifter från Statistiska centralbyråns äktenskapsregister. En överenskommelse kommer att träffas och överföringen beräknas kunna vara i drift den 1 juli 2001. *Ekonomistyrningsverket* föreslår, för att förenkla den administrativa hanteringen för dödsboet, att en enkel handledning, upprättad av Riksskatteverket tillställs dödsboet som bilaga till bouppteckningsblanketten. Handledningen skulle automatiskt också komma att fungera som en checklista. *Svenska Bankföreningen* framhöll i yttrande den 3 april 1997 över Ärvdabalksutredningens delbetänkande att föreningen var negativ till att bankerna skulle åläggas en utökad uppgiftsskyldighet vad avsåg exempelvis besked om räntor, skulder, värdepappersinnehav etc. per dödsdagen. Mot den nu föreslagna begränsade uppgiftsinsamlingen – vilka uppgifter kan hämtas ur offentliga register – för förtryckning i en bouppteckningsblankett har Bankföreningen inget att erinra.

Skälen för regeringens förslag: Sedan mitten av 1990-talet skickas en förtryckt blankett för förenklad självdeklaration ut till de personer som kan antas få lämna en sådan deklaration. Bestämmelser om detta och om vilka uppgifter som skall förtryckas finns i 2 kap. 11 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter. Systemet med förtryckning av vissa uppgifter på blanketten för den förenklade självdeklarationen har visat sig fungera mycket bra och lett till förenklingar för både de skattskyldiga och skattemyndigheterna.

Riksskatteverket anser nu att vissa uppgifter bör förtryckas även på en blankett för bouppteckning och att förtryckningen bör regleras på samma sätt som i fråga om blanketten för den förenklade självdeklarationen.

Uppgifter om den dödes namn och personnummer samt datum för dödsfallet bör enligt Riksskatteverket förtryckas på en bouppteckningsblankett. Riksskatteverket anser dessutom att förtryckning bör ske av uppgifter om den avlidnes fastighetsinnehav, hämtade från skattemyndighetens fastighetstaxeringsregister och uppgift om äktenskapsförord, hämtad från Statistiska centralbyrån. De förtryckta blanketterna bör skickas till den adress som dödsboet har i det centrala skatteregistret. Dödsboanmälan bör, som i dag, upprättas på särskild blankett av socialförvaltningen.

Några av remissinstanserna har föreslagit kompletteringar av Riksskatteverkets förslag. Kammarkollegiet vill att även uppgift om efterlevande makes fastighetsinnehav skall förtryckas och Ekonomistyrningsverket vill att blanketten skall kompletteras med en enkel handledning.

Regeringen anser att Riksskatteverkets förslag att förtrycka vissa uppgifter på en särskild bouppteckningsblankett är ändamålsenligt. Det är inte nödvändigt att i lag förordna om denna möjlighet. Med hänsyn till vad som gäller i fråga om den förenklade självdeklarationen kan det dock vara lämpligt att ta in en bestämmelse om förtryckta blanketter i 20 kap. ärvdabalken (ÄB) som handlar om bouppteckning. Skattemyndigheten har inte alltid tillgång till de uppgifter som behövs, t.ex. äldre

äktenskapsförord. Bestämmelsen bör därför inte föreskriva en skyldighet för skattemyndigheten att förtrycka uppgifterna utan i stället en möjlighet för myndigheten att förtrycka dem. En förtryckning bör emellertid alltid ske när uppgifterna är tillgängliga för skattemyndigheten. Någon tidsgräns inom vilken en bouppteckningsblankett skall sändas till dödsboet föreslås inte eftersom den förtryckta blanketten inte skall vara obligatorisk. Skattemyndigheten bör emellertid sända ut blanketten så snart som möjligt. Med hänsyn till att bouppteckning skall förrättas sist tre månader efter dödsfallet om inte skattemyndigheten förlängt tiden (20 kap. 1 § ÄB) bör blanketten sändas ut senast två månader efter dödsfallet.

Förutom de uppgifter som verket har nämnt bör även uppgift om samordningsnummer enligt 18 a § folkbokföringslagen (1991:481) och, som Kammarkollegiet har ansett, uppgift om efterlevande makes fastighetsinnehav få förtryckas. Även efterlevande makes namn bör få förtryckas. Regeringen föreslår en sådan ordning.

I likhet med Riksskatteverket anser regeringen att det är önskvärt att den förtryckta bouppteckningsblanketten kommer till användning i så stor utsträckning som möjligt. Detta underlättar för både den som upprättar bouppteckningen och för skattemyndigheterna. Regeringen anser emellertid inte att en användning av den förtryckta blanketten bör vara obligatorisk. Om bouppteckningsförrättaren vill använda någon annan blankett eller själv utforma bouppteckningen bör detta vara möjligt.

Som Hovrätten för Övre Norrland har framhållit kan det i vissa fall vara så att bouppteckningsförrättningen skall äga rum innan den förtryckta blanketten har hunnit sändas ut. I dessa fall bör det, såsom är fallet vid behov av en blankett för den förenklade deklARATIONEN, vara möjligt att rekquirera en förtryckt blankett från skattemyndigheten och använda den. I brådskande fall bör det dessutom vara möjligt att hämta hem en tom blankett via Riksskatteverkets webbplats eller via skattemyndighetens servicetelefon.

I vissa fall kan de förtryckta uppgifterna behöva kompletteras. Det kan också förekomma att de har blivit felaktiga. Länsrätten i Skåne län har framfört att dödsboet uttryckligen bör göras ansvarigt för att rätta felaktigheter eller komplettera ofullständiga uppgifter i de förtryckta blanketterna. I 20 kap. 6 § ÄB finns en bestämmelse som klargör att de gode männen som förrättar bouppteckningen skall på handlingen intyga att allt har blivit riktigt antecknat. Om en förtryckt blankett används måste de gode männen i enlighet med denna bestämmelse kontrollera riktigheten även av de förtryckta uppgifterna. Någon ytterligare bestämmelse om detta är inte nödvändig. Blanketten bör dock utformas på ett sådant sätt att det tydligt framgår att eventuella felaktiga eller ofullständiga uppgifter i blanketten skall korrigeras. Det kan också vara lämpligt att blanketten åtföljs av en enkel handledning om hur den skall användas.

Som Datainspektionen har påpekat bör bouppteckningsblanketten skickas till dödsboet under den avlidnes adress för att undvika att en blankett med de förtryckta uppgifterna kommer i orätta händer. Har en företrädare för dödsboet kommit överens med skattemyndigheten om en

annan ordning bör givetvis den gälla. Någon uttrycklig bestämmelse i denna fråga behövs inte.

Regeringens förslag föranleder införande av en ny paragraf, 3 a §, i 20 kap. ÄB.

4.2 Automatiserad behandling

Regeringens förslag: Skattemyndigheternas verksamhet med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken skall bedrivas med hjälp av automatiserad behandling. Detsamma gäller skattemyndigheternas verksamhet med arvsbeskattning enligt lagen om arvsskatt och gåvoskatt. Bestämmelser om detta skall tas in i lagen om behandling av uppgifter inom skatteförvaltningens beskattningsverksamhet och, i avvaktan på att den lagen träder i kraft, i skatteregisterlagen.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Merparten av remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran. *Hovrätten för Övre Norrland* instämmer i Riksskatteverkets överväganden i allt väsentligt. *Kammarrätten i Stockholm* ansluter sig till Riksskatteverkets överväganden som enligt kammarrätten synes vara rationella. Tillräckligt långtgående avvägningar har enligt kammarrätten också gjorts mellan olika motstående intressen. *Datainspektionen* avstyrker Riksskatteverkets förslag i dess nuvarande utformning. Eftersom Registerförfattningsutredningen inte har haft skattemyndigheternas boupptecknings- och arvsbeskattningsverksamhet som utgångspunkt för sina förslag kan den författningsreglering om behandling av personuppgifter inom skatteförvaltningens beskattningsverksamhet som den utredningen föreslog enligt inspektionen inte utan vidare ligga till grund för den verksamhet som nu är i fråga. Inspektionen anser att de förslag som lagts fram behöver överarbetas med hänsyn till att särskilda integritetsskyddsaspekter gör sig gällande vid en så omfattande IT-behandling av personuppgifter i boupptecknings- och arvsbeskattningsverksamhet som det kan bli fråga om hos skatteförvaltningen. Verksamheten kan innefatta känsliga uppgifter om både enskildas ekonomi och personliga förhållanden. Utgångspunkten för skattemyndigheternas IT-användning i samband med boupptecknings- och arvsbeskattningsverksamheten måste, enligt inspektionen, vara att endast sådana personuppgifter behandlas som är motiverade med hänsyn till ändamålet med IT-behandlingen, dvs. i första hand de som behövs som underlag för skattläggningen. Inspektionen anser att det måste klarläggas och övervägas vilken sekretess som skall komma att omfatta skattemyndigheternas boupptecknings- och arvsbeskattningsverksamhet. Blir det exempelvis fråga om en så omfattande registrering att folkbokföringssekretessen skall gälla? Kommer skyddet för den som har skyddade uppgifter, exempelvis för förföljda kvinnor, att upprätthållas? Det kan, enligt *Datainspektionen*, finnas behov av att komplettera den sekretess som gäller hos skatteförvaltningen för den nu aktuella verksamheten. *Kammarkollegiet* tillstyrker i huvudsak förslagen till reglering av behandlingen av

personuppgifter och andra uppgifter i verksamheten med bouppteckningar. *Ekonomistyrningsverket* anser att de förslag kring ADB-registrering av bouppteckningar som redovisas är relevanta och kostnadseffektiva för staten. *Svenska Bankföreningen* vill i detta sammanhang uppmärksamma Finansdepartementet på två frågor som skulle kunna underlätta handläggningen i bankerna av bouppteckningsärenden. Enligt föreningen skulle flera fördelar kunna vinnas om skattemyndigheten kunde ta fram en sida, ett utdrag eller motsvarande av den registrerade bouppteckningen med vissa grunduppgifter i bouppteckningsärendet. Denna handling skulle sedan kunna utnyttjas vid dödsboets kontakter med exempelvis en bank. Såsom det är nu tvingas dödsbodelägarna att presentera den fullständiga bouppteckningen. Vidare föreslår föreningen att Riksskatteverket skall ha möjlighet att i särskild ordning fatta beslut om vilka som är dödsbodelägare. Sådana åtgärder skulle underlätta väsentligt för såväl dödsbodelägare som bankerna vad avser t.ex. möjligheten att lyfta medel från ett bankkonto för att verkställa betalningar för dödsboets räkning. *Sveriges Begravningsbyråers Förbund*, som anser att Riksskatteverkets förslag innebär datatekniska förenklingar för myndigheten, förutsätter att denna förenkling även avser ingivarens arbete med bouppteckningen så att den förtryckta blanketten kan ersättas med en identisk blankett som ingivaren själv kan få fram ur det dataprogram som ingivaren använder.

Skälen för regeringens förslag: Riksskatteverket har uppgett att skatteförvaltningen avser att bedriva verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan samt arvsbeskattningen med stöd av ett ärendehanteringssystem baserat på automatiserad behandling. Det gäller bl.a. frågor om anstånd med att förrätta bouppteckning, arvsdeklaration, betalningsanstånd, rättelse m.m.

Regeringen har i propositionen 2000/01:33 *Behandling av personuppgifter inom skatt, tull och exekution* lagt fram förslag till ny författningsreglering av behandlingen av personuppgifter inom skatteförvaltningens verksamhet med bl.a. beskattning och folkbokföring. Syftet med den nya regleringen är att förenkla, modernisera och effektivisera regelsystemet.

Förslaget bygger på att skattemyndigheterna skall arbeta med en elektronisk ärendehantering. Skattemyndigheterna avser att scanna in bouppteckningarna. Det gäller både nya bouppteckningar som kommer in till myndigheten och gamla bouppteckningar. Det gäller också sådana bouppteckningar som kommer in tillsammans med de nya och sådana som myndigheten måste rekvirera från landsarkiven.

Samtliga handlingar i ett arvsskatteärende kommer att ingå i en elektronisk akt. Handläggarna slipper tidsödande kopieringsarbete när någon annan än myndigheten behöver ta del av en bouppteckning. Som ett exempel kan nämnas att i Stockholm är mer än 40 procent av arvsskatteärendena s.k. efterarvsärenden. Andelen efterarvsärenden är sannolikt minst lika högt i övriga delar av landet. Det krävs i dessa fall att handläggaren tar del även av bouppteckningen efter den först avlidne maken. I många fall har den tidigare bouppteckningen handlagts på någon annan ort. I stället för att beställa papperskopior kan handläggaren då ta del av den tidigare bouppteckningen på bildskärm.

Den föreslagna lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet innehåller ramarna för behandling av personuppgifter m.m. i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet. Bestämmelsen i 2 kap. 4 § nämnda lag ger stöd för att bouppteckningarna och andra handlingar i ett arvsskatteärende scannas in. Det är inte avsikten att innehållet i databasen skall detaljregleras i lag (se prop. 2000/2001:33, s. 84 f). Regeringen anser inte att det finns skäl att frångå den principen i nu aktuellt ärende. Den precisering som kan visa sig behövas bör göras i förordning eller föreskrifter även när det gäller verksamheten med bouppteckningar m.m.

Det är inte aktuellt med bildtolkning i samband med scanningen. Det innebär att bouppteckningen lagras som en bild utan någon sådan funktion som skulle göra det möjligt att söka fram någon speciell uppgift i en eller flera bouppteckningar. Med hänsyn till detta och till de åtgärder i övrigt i fråga om bl.a. begränsning av sökbegrepp för att leta fram en viss bouppteckning som regeringen nu föreslår anser regeringen att risken för integritetskränkningar har eliminerats så långt det är möjligt. Eftersom en elektronisk ärendehantering har så stora fördelar föreslår regeringen att en sådan skall tillämpas även i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan.

Regeringen har bl.a. föreslagit att behandlingen av personuppgifter och andra uppgifter i den del av skatteförvaltningens verksamhet som rör beskattningsfrågor skall regleras i en ny lag, lag om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet. Enligt förslaget skall lagen bl.a. reglera förhållandet till personuppgiftslagen (1998:204), för vilka ändamål uppgifterna får behandlas, databasens innehåll, utlämnande av uppgifter till enskilda på medium för automatiserad behandling, direktåtkomst, sökbegrepp och gallring. Den nya lagen innehåller också ett kapitel om enskildas rättigheter. Den föreslagna lagstiftningen avses träda i kraft den 1 oktober 2001 då skatteregisterlagen (1980:343) skall upphöra att gälla.

Uppgifter som gäller en avliden person omfattas inte av personuppgiftslagen. En bouppteckning innehåller emellertid ofta även uppgifter om t.ex. efterlevande make, sambo eller barn. Sådana uppgifter omfattas av bestämmelserna i personuppgiftslagen.

Bouppteckningsverksamheten kan, som Riksskatteverket framhållit, sägas bestå av två delar. Den ena delen består av att kontrollera att de krav som ställs på innehållet i en bouppteckning eller en dödsboanmälan är uppfyllda samt att registrera bouppteckningen eller dödsboanmälan. Regler om registrering av bouppteckning och dödsboanmälan, anmaning att lämna bouppteckning m.m. finns i 20 kap. ÄB. Registreringen av bouppteckningar har civilrättslig betydelse, eftersom en registrerad bouppteckning krävs bl.a. för att få förfoga över bankmedel och vid ansökan om lagfart för en fastighet.

Den andra delen består av att man med tillämpning av bestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt skall beräkna arvsskatt på grundval av innehållet i bouppteckningen.

När verksamheten med bouppteckningar administrativt förs över till skatteförvaltningen omfattas enligt Riksskatteverkets uppfattning den del av verksamheten som gäller beräkning, fastställande och betalning m.m. av arvsskatt av bestämmelserna i den föreslagna lagen om behandling av

uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet. Alla bouppteckningar resulterar dock inte i att arvsskatt skall tas ut. Även de ärenden där arvsskatt inte utgår bör emellertid enligt Riksskatteverkets uppfattning kunna anses omfattas av den lagen, eftersom ändamålet är att beräkna eventuell skatt. Paralleller kan dras med fastighetstaxeringen, där ju inte alla fastigheter åsätts ett taxeringsvärde. Regeringen gör samma bedömning.

Den del av verksamheten som styrs av ärvdabalkens regler och som gäller registrering av bouppteckningar respektive dödsboanmälan kan däremot inte anses omfattas av lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet. Riksskatteverket anser att även verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan samt automatiserad behandling av bouppteckningar bör vara författningsreglerad.

Den del av verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan som styrs av ärvdabalken bör därför enligt Riksskatteverkets mening regleras i lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet.

Lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet avses träda i kraft den 1 oktober 2001. Eftersom lagen kommer att träda i kraft efter den tidpunkt, den 1 juli 2001, då bouppteckningsverksamheten flyttas över till skattemyndigheterna bör behandlingen av uppgifter i samband med bouppteckningsverksamheten enligt Riksskatteverkets mening regleras på annat sätt under tiden den 1 juli – den 30 september 2001.

Riksskatteverket framhåller att ett alternativ till verkets förslag är att reglera hela verksamheten med bouppteckningar i en särskild lag. Det finns dock enligt verkets uppfattning inget som talar för detta. Det förhållande att arvsskatten, när den väl är framräknad, skall hanteras i skattekontosystemet talar emot att reglera verksamheten med bouppteckningar i en särskild författning, skild från de bestämmelser som avses gälla för behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet i övrigt.

Regeringen gör även i dessa frågor samma bedömning som Riksskatteverket.

Riksskatteverket föreslår att det görs ett tillägg i 1 § skatteregisterlagen så att såväl det centrala som de regionala skatteregistren får användas även för verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken. Dessutom anser verket att bestämmelserna i 7 § skatteregisterlagen bör kompletteras med en bestämmelse som anger att det centrala skatteregistret även får innehålla uppgifter om bouppteckning eller dödsboanmälan, dödsbodelägare, tillgångar och skulder samt övriga uppgifter som behövs i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan. Om de nu föreslagna ändringarna i skatteregisterlagen görs kan handlingarna i ett ärende lagras elektroniskt med stöd av bestämmelserna om regionala skatteregister (11–13 §§ skatteregisterlagen).

Regeringen anser i likhet med Ekonomistyrningsverket att de förslag kring automatiserad behandling av bouppteckningar som Riksskatteverket har redovisat är relevanta och kostnadseffektiva för staten. Huvuddelen av remissinstanserna har också tillstyrkt eller inte

haft något att erinra mot förslagen. Regeringen föreslår därför att skattemyndigheternas verksamhet med bouppteckningar och dödsboanmälan skall bedrivas med hjälp av automatiserad behandling och regleras i lagen om behandling av uppgifter inom skatteförvaltningens beskattningsverksamhet. I avvaktan på att den lagen träder i kraft den 1 oktober 2001 skall verksamheten regleras i skatteregisterlagen.

Datainspektionen, som avstyrker Riksskatteverkets förslag i dess nuvarande utformning, anser att de förslag som lagts fram behöver överarbetas med hänsyn till att särskilda integritetsskyddsaspekter gör sig gällande vid en så omfattande IT-behandling av personuppgifter i boupptecknings- och arvsbeskattningsverksamhet som det kan bli fråga om hos skatteförvaltningen.

Regeringen har förståelse för inspektionens synpunkter och delar helt dess åsikt att utgångspunkten för skattemyndigheternas IT-användning i samband med boupptecknings- och arvsbeskattningsverksamheten måste vara att endast sådana personuppgifter behandlas som är motiverade med hänsyn till ändamålet med IT-behandlingen, dvs. i första hand de som behövs som underlag för skattläggningen. Regeringen anser dock, i likhet med Kammarrätten i Stockholm, att Riksskatteverket har gjort de rätta avvägningarna mellan olika motstående intressen.

Med hänsyn till de förslag som regeringen nu lägger fram i fråga om vilka uppgifter som skall få registreras, sökbegrepp, direktåtkomst och utlämnande av uppgifter på annat sätt anser regeringen att man, trots att bouppteckningar och andra handlingar som hör till en bouppteckning, exempelvis testamenten, avses att scannas in, kan uppnå att fullgott integritetsskydd.

Om det, sedan de nya reglerna har trätt i kraft, skulle visa sig att ytterligare åtgärder behövs för att integritetsskyddet skall vara lika starkt sedan bouppteckningsverksamheten flyttats över till skattemyndigheterna som det var hos tingsrätterna är regeringen givetvis beredd att återkomma till frågan.

Vilka uppgifter som skall få registreras behandlar regeringen i nästa avsnitt.

Frågan om till vilken skattemyndighet bouppteckningar och dödsboanmälan skall ges in behandlar regeringen i avsnittet om beslutande myndighet (avsnitt 5.3).

De förslag som Svenska Bankföreningen och Sveriges Begravningsbyråers Förbund nu fört fram behöver analyseras närmare och kan därför inte behandlas här. Regeringen utgår dock från att Riksskatteverket fortlöpande kommer att undersöka möjligheterna att förenkla och förbättra den nu föreslagna administrativa ordningen för verksamheten med bouppteckningar.

Regeringens förslag föranleder ändringar i 1 § skatteregisterlagen samt 1 kap. 4 § och 2 kap. 3 § lagen om behandling av uppgifter inom skatteförvaltningens beskattningsverksamhet.

4.3 Vilka uppgifter skall registreras?

Regeringens förslag: Uppgifter om bouppteckning eller dödsboanmälan, dödsbodelägare, tillgångar och skulder samt övriga uppgifter som behövs i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken skall behandlas automatiserat.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Merparten av remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran. *Datainspektionen* påpekar att bestämmelserna i ärvdabalken om registrering av bouppteckningar avser pappersdokument och att det är en bestyrkt kopia av det dokumentet som skall förvaras hos skattemyndigheten. Skattemyndigheternas verksamhet kan enligt *Datainspektionens* mening inte anses motivera att man scannar in bouppteckningar och lägger upp dem som elektroniska handlingar. Det är en avsevärd skillnad i tillgängligheten till uppgifter i bouppteckningar om exempelvis en efterlevandes tillgångar från ett centralt, databaserat register med elektroniska handlingar hos skatteförvaltningen och den nuvarande hanteringen hos tingsrätterna. Om beskattningsverksamheten skulle bedömas motivera att bouppteckningar tas in som elektroniska handlingar anser inspektionen att man måste överväga rättsliga sökbegränsningar till skydd mot integritetskänsliga sammanställningar. *Kammarkollegiet* ifrågasätter om man inte i förslaget till ändring i skatteregisterlagen förutom hänvisningen i 7 § 3 till skattebetalningslagen måste ha en hänvisning till lagen om arvsskatt och gåvoskatt.

Skälen för regeringens förslag: När en handling kommer in till skattemyndigheten skall den inkomstregistreras. Enligt Riksskatteverkets förslag skall detta ske med hjälp av automatiserad behandling. Uppgifter om dödsbodelägare, äktenskapsförord, testamente, försäkringar eller arvsavstående samt bouppteckningens uppgifter om tillgångar och skulder skall också registreras. Detsamma gäller övriga uppgifter som behövs i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken. Tillgångarna skall dock inte registreras i detalj utan i grupper som exempelvis lösöre, aktier och fastigheter. Beräkning av bodelningsandel, värdet på giftorätts gods m.m. skall göras på grundval av de uppgifter som registrerats. Eventuell sammanläggning skall göras med uppgifter från bouppteckningen, eventuella tidigare ärenden i arvsskattesystemet och skattemyndighetens gåvoskatteregister.

Den registrering av uppgifter som nämnts nu och som får behandlas i arvsbeskattningsverksamheten är av annat slag än den scanning av bouppteckningar med tillhörande bilagor som behandlas i avsnitt 4.2. Sådana elektroniska handlingar lagras endast som en bild. Det är alltså inte möjligt att söka fram någon speciell uppgift i den elektroniska handlingen och behandla den.

Det registreringsförfarande som Riksskatteverket har föreslagit krävs också enligt regeringens mening för att man skall få ett modernt ärendehanteringssystem och för att arvsbeskattningsverksamheten skall bli rationell och kostnadseffektiv för staten. Regeringen föreslår därför ett sådant förfarande. Vad som avses ”med övriga uppgifter som behövs i

verksamheten” är sådana uppgifter som en bouppteckning skall innehålla enligt de materiella bestämmelserna i ärvdabalken och lagen om arvsskatt och gåvoskatt.

Regeringen delar Kammarkollegiets uppfattning att 7 § 3 skatteregisterlagen behöver kompletteras med en hänvisning också till lagen om arvsskatt och gåvoskatt. I likhet med Datainspektionen anser regeringen att man med det föreslagna förfarandet bör överväga rättsliga sökbegränsningar till skydd mot integritetskänsliga sammanställningar. Till denna fråga återkommer regeringen i det följande.

Regeringens förslag föranleder en ändring i 7 § 3 samt en ny punkt (punkt 34) i samma paragraf skatteregisterlagen.

4.4 Vilken automatiserad behandling av bouppteckningsuppgifter skall få ske?

Regeringens förslag: De uppgifter som registrerats på grundval av en bouppteckning skall, förutom i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken samt arvsbeskattningen endast få användas för sådana ändamål som lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet i dess nuvarande lydelse tillåter.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Merparten av remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran. Vilken automatiserad behandling av personuppgifter som av integritetsskyddsskäl bör få ske för skattemyndigheternas administration av inkomna bouppteckningar, lottläggning och beräkning av arvsskatt skulle, enligt *Datainspektionen*, kunna utgå från vad tingsrätterna haft tillstånd till. Riksskatteverkets promemoria innehåller dessvärre ingen redogörelse för hur tingsrätternas IT-användning i dessa hänseenden varit utformad. Inte heller redogörs i promemorian för utfallet av remissbehandlingen av tidigare förslag om IT-behandling vid registrering och skattläggning av bouppteckningar. Datainspektionen har emellertid tidigare lämnat synpunkter i denna fråga och då bl.a. framhållit att det inte kan uteslutas att information i en bouppteckning om tillgångar och skulder har ett stort värde inte minst för kommersiella användare. En sådan användning kan i vissa fall verka mycket stötande för de efterlevande. Det är en avsevärd skillnad i lättillgängligheten av uppgifter om en levande persons förmögenhet och dennas placering mellan ett centralt, databaserat register hos skattemyndigheten och den nuvarande hanteringen hos tingsrätterna.

Skälen för regeringens förslag: De uppgifter som registrerats på grundval av en bouppteckning bör få användas, förutom för de ändamål som lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet i dess nuvarande lydelse tillåter, endast för verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan samt för uttagande av arvsskatt. Som Datainspektionen har framhållit kan det inte uteslutas att information i en bouppteckning om tillgångar och skulder har ett stort värde inte minst för kommersiella användare. För att sådana

användare skall ha någon nytta av en viss typ av uppgifter måste det dock vara tillåtet att använda de aktuella uppgifterna som sökbegrepp. I det följande föreslår regeringen begränsningar i detta avseende.

Regeringens förslag föranleder en ändring i 1 § andra stycket 4 skatteregisterlagen och en ny punkt (punkt 4) i samma paragrafs tredje stycke samt en ny punkt (punkt 8) i 1 kap. 4 §, en ändring i 2 kap. 2 § och en ny punkt (punkt 11) i 2 kap. 3 § lagen (2001:000) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet.

4.5 Direktåtkomst

Regeringens förslag: Riksskatteverket och skattemyndigheterna skall få ha direktåtkomst till de uppgifter i beskattningsdatabasen som behövs för att ta ut arvsskatt och gåvoskatt samt till handlingarna i bouppteckningsärendena.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Inte någon av remissinstanserna har invänt mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: En av tankarna med överflyttningen av bouppteckningsverksamheten till skatteförvaltningen är att skapa ett modernt och rationellt ärendehanteringssystem. I samband med utvecklingen av detta system har frågan om direktåtkomst aktualiserats. Riksskatteverket har kommit fram till att ett antal handläggare på varje skattemyndighet kommer att ha behov av direktåtkomst till bouppteckningsärenden även i andra regioner än den egna. Det kan t.ex. gälla i efterarvssituationer. Om en änka eller änkling flyttar efter makens död kommer handläggaren i bouppteckningsärendet efter den sist avlidne maken att ha behov av åtkomst till bouppteckningen efter den först avlidne. Denna bouppteckning kan finnas hos skattemyndigheten i en annan region. Det finns visserligen möjlighet att skicka papperskopior av bouppteckningen och andra nödvändiga handlingar. Meningen är dock att verksamheten med bouppteckningar skall bli så rationell som möjligt. Direktåtkomst till uppgifterna i ärendehanteringssystemet är en del av rationaliseringen.

Riksskatteverket framhåller att verket och skattemyndigheterna har ett väl utvecklat behörighetssystem. Systemet möjliggör att en anställd endast ges åtkomst till de uppgifter som denne har behov av för sina arbetsuppgifter. Även åtkomsten till uppgifterna i bouppteckningsärenden bör, enligt verket, omfattas av behörighetssystemet. Eftersom endast de handläggare som arbetar med bouppteckningsärenden avses få behörighet att handlägga ärenden i systemet kommer antalet handläggare med direktåtkomst till uppgifterna att vara begränsat.

Det förfarande som Riksskatteverket beskrivit kan enligt regeringens mening accepteras ur integritetssynpunkt. Ingen remissinstans har heller haft något att invända mot förfarandet. På grund av detta och eftersom det möjliggör en rationell hantering av bouppteckningsärendena föreslår regeringen att Riksskatteverket och skattemyndigheterna skall få ha direktåtkomst till de uppgifter i beskattningsdatabasen som behövs för att

ta ut arvsskatt och gåvoskatt samt till handlingarna i bouppteckningsärendena.

Direktåtkomst till en databas inom en myndighetsorganisation innebär dock inte att samtliga anställda har tillgång till uppgifterna. Tvärtom medför personuppgiftslagens allmänna bestämmelser om grundläggande krav på och säkerhet vid behandling m.m. att olika åtgärder måste vidtas som förhindrar missbruk. Det kan t.ex. innebära att åtkomst till olika uppgifter inom en myndighet är begränsad med hjälp av olika behörighetsnivåer så att det är ett starkt begränsat antal personer som har tillgång till samtliga uppgifter.

Enligt bestämmelsen i 10 § skatteregisterlagen medges s.k. riksåtkomst för vissa uppgifter. Så länge verksamheten med bouppteckningar föreslås regleras i skatteregisterlagen, dvs. fram till den 1 oktober 2001, bör riksåtkomst gälla även för de uppgifter som anges i den av regeringen föreslagna nya punkten 34 i 7 §. Fr.o.m. den 1 oktober 2001 bör frågan i stället regleras på samma sätt i lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet. Regeringen föreslår en sådan ordning.

Regeringens förslag föranleder ändring i 10 § skatteregisterlagen. När det gäller lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet behövs ingen ändring, eftersom lagens bestämmelser i 2 kap. 7 § om direktåtkomst för Riksskatteverket och skattemyndigheterna hänvisar till uppgifter som avses i bl.a. 4 § samma kapitel. Den paragrafen skall enligt regeringens förslag utvidgas till att också avse uppgifter om verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken.

4.6 Sökbegrepp

Regeringens förslag: I verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken samt i verksamheten med att ta ut arvsskatt skall endast uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen få användas som sökbegrepp. Vid sökning efter elektroniska handlingar skall även uppgift om namn och person- eller samordningsnummer få användas.

Som sökbegrepp får dock inte användas sådana känsliga uppgifter som anges i 13 § personuppgiftslagen (1998:204) eller uppgifter om lagöverträdelse m.m. som anges i 21 § samma lag.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Riksskatteverket har dock inte föreslagit några särskilda sökbegränsningar när det gäller skattemyndigheternas sökningar i beskattningsdatabasen i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan.

Remissinstanserna: Merparten av remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran. *Hovrätten för Övre Norrland* anför att Registerförfattningsutredningen i sitt betänkande SOU 1999:105 har föreslagit ett väl avvägt antal sökbegrepp och hovrätten har tidigare tillstyrkt detta förslag. Att nu, utan ytterligare utredning, utöka antalet sökbegrepp anser hovrätten inte vara befogat. Hovrätten anser inte heller

att Riksskatteverket på ett klart och tydligt sätt redovisat varför just bouppteckningsverksamheten skulle vara i större behov av fler sökbegrepp än övrig verksamhet inom skatteförvaltningen. Av dessa anledningar avstyrker hovrätten Riksskatteverkets förslag i den här delen. Om bouppteckningar skall få tas in som elektroniska handlingar måste man, enligt *Datainspektionen*, överväga att i lagstiftningen ta in rättsliga sökbegränsningar till skydd mot integritetskänsliga sammanställningar. Det kan även vara nödvändigt att ha sökbegränsningar för uppgifterna i övrigt. Inspektionen kan tillstyrka vad Riksskatteverket föreslår om sökbegränsningar. Regeringen bör därutöver ha möjlighet att i förordning föreskriva de ytterligare sökbegränsningar som kan visa sig behövas.

Skälen för regeringens förslag: De regionala skatteregistren får i dag enligt bestämmelserna i 11 § andra stycket skatteregisterlagen innehålla elektroniska handlingar. Vid sökning efter uppgifter i skatteregistret får endast uppgift om personnummer, organisationsnummer, namn, firma, ärendebeteckning, taxeringsår, beskattningsår, inkomstår, redovisningsperiod, handläggande enhet, datum och uppgift om var i handläggningsgången ärendet befinner sig användas (13 § första stycket skatteregisterlagen). Vid sökning i en sådan handling som kommit in eller upprättats i ett ärende som hänför sig till regionen får endast ärendebeteckning och beteckning på handling användas som sökbegrepp (13 § andra stycket skatteregisterlagen).

Enligt bestämmelserna i 2 kap. 10 § lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet får endast uppgift om namn, person- eller samordningsnummer, beteckning för fastighet samt uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100) användas som sökbegrepp i fråga om elektroniska handlingar. Som sökbegrepp får dock inte användas sådana känsliga uppgifter som anges i 13 § personuppgiftslagen eller uppgifter om lagöverträdelse m.m. som anges i 21 § samma lag. Syftet med begränsningen av sökbegrepp är att hindra framtagande av sammanställningar av uppgifter i olika handlingar. Däremot finns inte några begränsningar när handlingen väl är identifierad och tillgänglig för handläggaren.

Riksskatteverket har uppgett att bouppteckningar och andra handlingar avses att scannas in och hanteras i ett elektroniskt ärendehanteringssystem. Som framgår av avsnitt 4.3 kommer en del uppgifter att behandlas i beskattningsdatabasen även i annan form än som inscannade handlingar. Vid sökning efter handlingar vid handläggningen av bouppteckningsärenden avser skatteförvaltningen inte att använda andra sökbegrepp än namn, personnummer, ärendenummer, ankomstdatum, typ av handling och dödsdatum. Det kommer således inte att vara möjligt att söka fram t.ex. alla bouppteckningar med tillgångar över ett visst belopp eller med tillgångar av ett visst slag. Det kommer inte heller att vara möjligt att söka fram en speciell uppgift i en eller flera bouppteckningar som scannats in eftersom det inte är aktuellt med bildtolkning i samband med scanningen. Bouppteckningarna lagras endast som bilder.

De sökbegränsningar som anges i 2 kap. 10 § lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet vid sökning efter handlingar och som är något vidare än de som föreslogs av Registerförfattningsutredningen, lägger inte hinder i vägen för

skatteförvaltningens planer i fråga om verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan. De fyller dessutom det behov som kan ställas på ett diarium över allmänna handlingar. Den elektroniska diarieföringen kommer därigenom att kunna regleras av samma lag som reglerar den elektroniska ärendehanteringens i övrigt.

I 13 § skatteregisterlagen finns bestämmelser om sökbegränsningar vid sökning i de regionala skatteregistren. Om verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan skall ske inom ramen för skatteregisterlagen bör sökbegränsningar motsvarande de som gäller enligt 2 kap. 10 § lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet vid sökning efter handlingar enligt Riksskatteverket föras in i skatteregisterlagen.

Sekretess gäller enligt 9 kap. 1 § sekretesslagen för alla uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden när uppgifterna förekommer i en myndighets verksamhet inom skatteområdet på det sätt som specificeras i paragrafen. Både arvsskatteärenden och gåvoskatteärenden är emellertid enligt paragrafens lydelse uttryckligen undantagna från sekretessen. Skattemyndighetens uppgifter i arvsskatteärenden kommer alltså, i likhet med vad som gäller när motsvarande uppgifter finns hos tingsrätten, att vara offentliga. Även uppgifter i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan kommer att vara offentliga hos skattemyndigheten i samma utsträckning som hos tingsrätten. Regeringen avser att överväga frågan om det finns anledning att sekretessbelägga någon eller några av de nu nämnda uppgifterna.

Om allmänheten under åberopande av offentlighetsprincipen vill ta del av handlingarna i ett bouppteckningsärende måste det ske med utgångspunkt från vad som sagts om skattemyndigheternas sökmöjligheter.

Riksskatteverket säger sig ha förståelse för att sökbegränsningar kan bli aktuella även för de uppgifter som föreslås få behandlas i beskattningsdatabasen. Sådana sökbegränsningar kan dock enligt Riksskatteverket försvåra arbetet vid ärendelottning, då det under en kort tid varje dag kan finnas behov av att snabbt kunna ta reda på vilka ärenden som är komplicerade. Problem kan eventuellt uppkomma även vid framställning av statistik. Riksskatteverket förordar därför inga särskilda sökbegränsningar.

Om sökbegränsningar ändå skulle anses vara nödvändiga när det gäller skattemyndigheternas sökningar i beskattningsdatabasen i verksamheten med debitering av arvsskatt föreslår Riksskatteverket sådana begränsningar som enligt 2 kap. 10 § lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet gäller vid sökning efter handlingar.

Regeringen delar Riksskatteverkets uppfattning att de bestämmelser om sökbegrepp som finns i 2 kap. 10 § lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet kan gälla även vid sökning efter handlingar i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan.

Med hänsyn till vad Datainspektionen har anfört och till vad regeringen tidigare sagt om integritetsskyddsaspekter anser regeringen, till skillnad mot Riksskatteverket, att det dessutom behövs en

begränsning av sökbegrepp när det gäller de uppgifter som föreslås få behandlas i beskattningsdatabasen.

Regeringen föreslår därför att i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken samt i verksamheten med uttagande av arvsskatt skall endast uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen få användas som sökbegrepp. Vid sökning efter elektroniska handlingar skall dock även uppgift om namn och person- eller samordningsnummer få användas. Som sökbegrepp får inte användas sådana känsliga uppgifter som anges i 13 § personuppgiftslagen eller uppgifter om lagöverträdelser m.m. som anges i 21 § samma lag.

Bestämmelser om sådana sökbegränsningar bör tas in i både skatteregisterlagen och lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet. Regeringen föreslår en sådan ordning.

Regeringens förslag föranleder införande av en ny paragraf, 13 a §, i skatteregisterlagen och tillägg av två nya stycken i 2 kap. 10 § lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet.

4.7 Utlämnande av handlingar

Regeringens förslag: Uppgifter från beskattningsdatabasen som har sin grund i arvsbeskattningen skall få lämnas ut på medium för automatiserad behandling till enskilda endast om regeringen har meddelat föreskrifter om det.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Inte någon av remissinstanserna har invänt mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Offentlighetsprincipen ger allmänheten rätt att ta del av en allmän handling på stället och att få en papperskopia av handlingen. Det finns däremot ingen skyldighet för en myndighet att lämna ut uppgifterna i elektronisk form till en enskild person. I skatteregisterlagen finns ingen bestämmelse som reglerar frågan om utlämnande av handling på medium för automatiserad behandling. Enligt 2 kap. 5 § lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet får uppgifter från beskattningsdatabasen lämnas ut på medium för automatiserad behandling till en enskild endast om regeringen har meddelat föreskrifter om det.

Riksskatteverket är i dag restriktivt med utlämnande på medium för automatiserad behandling till enskilda. Verket kan för närvarande inte se någon anledning att göra någon avvikande bedömning när det gäller uppgifter i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan.

Regeringen, som anser att samtliga uppgifter som finns i skattedatabasen bör behandlas på samma sätt när det gäller utlämnande till enskilda personer, föreslår att även uppgifter från beskattningsdatabasen som har sin grund i arvsbeskattningen skall få lämnas ut på medium för automatiserad behandling till enskilda endast om regeringen har meddelat föreskrift om det.

Med hänsyn till Riksskatteverkets restriktiva inställning till utlämnande av uppgifter på medium för automatiserad behandling och eftersom skatteregisterlagen avses gälla endast fram till den 1 oktober 2001 anser regeringen inte att det finns anledning att nu ta in bestämmelser om utlämnande i den lagen. Fr.o.m. den 1 oktober 2001 avses 2 kap. 5 § lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet gälla. Där stadgas att uppgifter i databasen får lämnas ut till en enskild på medium för automatiserad behandling endast om regeringen har meddelat föreskrifter om det. Regeringens förslag om utlämnande av handling till enskilda föranleder därför inget förslag till lagändring.

4.8 Gallring av uppgifter för automatiserad behandling

Regeringens förslag: Bestämmelserna i 2 kap. 11 och 13 §§ lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet skall gälla även uppgifter och handlingar som rör verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken.

Bestämmelserna innebär att uppgifterna enligt huvudregeln skall gallras sju år efter utgången av det kalenderår under vilket det beskattningsår till vilket uppgifterna eller handlingarna kan hänföras gick ut men att detta inte hindrar att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om att uppgifter eller handlingar skall gallras vid en annan tidpunkt än den som huvudregeln anger eller att handlingar skall bevaras.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Merparten av remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran. *Hovrätten för Övre Norrland* delar Riksskatteverkets uppfattning att bouppteckningar m.m. kan behöva bevaras längre tid än sju år. Hovrätten anser att en lagändring behövs även i den delen. Utgångspunkten för regleringen måste, enligt *Datainspektionen*, vara att personuppgifter inte bevaras under längre tid än som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Skälen för regeringens förslag: Enligt bestämmelserna i arkivlagen (1990:782), som är tillämpliga på tingsrätter och skattemyndigheter, skall allmänna handlingar bevaras så att de tillgodoser rätten att ta del av allmänna handlingar, behovet av information för rättsskipningen och förvaltningen samt forskningens behov (3 § arkivlagen). Vidare föreskrivs att allmänna handlingar får gallras, varvid hänsyn skall tas till dessa ändamål samt till att arkiven är en del av kulturarvet (10 §).

När det gäller bestämmelser om bevarande och gallring måste en avvägning göras mellan å ena sidan integritetsskyddsintressen och å andra sidan insyns- och rättssäkerhetsaspekter, myndigheternas informationsbehov samt forskningsintresset (se prop. 1989/90:72 s. 51 ff. och prop. 1997/98:108 s. 80).

I 9 § personuppgiftslagen läggs det fast vissa grundläggande krav på behandlingen av personuppgifter. Bland annat anges att personuppgifter inte skall bevaras under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Personuppgifter får dock bevaras för

historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål under en längre tid än vad som nu sagts. Av 8 § andra stycket personuppgiftslagen följer vidare uttryckligen att lagen inte hindrar att en myndighet bevarar allmänna handlingar eller att arkivmaterial tas om hand av en arkivmyndighet.

En bestyrkt kopia av bouppteckningen skall förvaras hos beskattningsmyndigheten (20 kap. 8 § andra stycket ÄB). Även en dödsboanmälan skall förvaras hos denna myndighet (20 kap. 8 a § andra stycket ÄB). Däremot finns ingen särskild gallringsbestämmelse. Arkivlagens bestämmelser blir därför tillämpliga.

När det gäller gallring av uppgifter och handlingar som finns på medium för automatiserad behandling innehåller skatteregisterlagen bestämmelser om detta (19 och 20 §§ skatteregisterlagen). Huvudregeln i 19 § första stycket innebär att uppgifter i det centrala skatteregistret som hänförs till en viss beskattningsperiod gallras sju år efter utgången av det kalenderår under vilket perioden gick ut. I andra stycket finns bestämmelser om att vissa uppgifter får bevaras även efter den tid som anges i första stycket. Regeringen får dessutom, enligt sjätte stycket, meddela föreskrifter om förlängd bevaringstid för bl.a. uppgifter som avses i första stycket. Enligt huvudregeln i 20 § första stycket skall upptagningar i regionala register gallras sju år eller, i fråga om handlingar som avser aktiebolag eller ekonomisk förening, tio år efter beskattningsårets utgång. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får enligt tredje stycket samma paragraf meddela föreskrifter om undantag från bestämmelserna i första stycket. I 2 kap. 11 § lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet föreskrivs enligt huvudregeln att uppgifter och handlingar i databasen skall, om inget annat anges i 12 §, gallras senast sju år efter utgången av det kalenderår då den beskattningsperiod som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till gick ut. I 2 kap. 13 § samma lag finns bestämmelser om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att uppgifter eller handlingar skall bevaras under längre tid.

Vissa frågor, bl.a. om hur länge skattemyndigheterna skall bevara bouppteckningar på medium för automatiserad behandling och om vilka andra uppgifter som kan komma att behöva bevaras, är ännu inte lösta.

Från och med den 1 oktober 2001 avses gallringsbestämmelserna i 2 kap. lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet bli tillämpliga. Enligt 2 kap. 13 § nämnda lag har regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att bestämma en längre bevaringstid än vad som anges i 11 § samma kapitel. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan därigenom meddela föreskrifter om hur länge de nu aktuella handlingarna skall bevaras.

Fram till den 1 oktober 2001 avses skatteregisterlagen gälla även för den verksamhet med bouppteckningar och dödsboanmälan som stöds på automatiserad behandling. Regeringen föreslår dock att ett undantag skall göras från lagens gallringsbestämmelser. Undantaget innebär att bouppteckningar på medium för automatiserad behandling skall bevaras. Regeringens förslag föranleder ändringar i 19 och 20 §§ skatteregisterlagen.

5 Arvs- och gåvoskattens infogning i skattekontosystemet

5.1 En utvidgning av skattekontosystemet

Regeringens förslag: Skattekontosystemet utvidgas till att omfatta även arvs- och gåvoskatt.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Merparten av remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran. *Kammarkollegiet* anser att förslagen beträffande arvs- och gåvoskatten i vissa anseenden inte naturligt passar in i skattekontosystemet. På grund av detta anser kollegiet att förslagen inte är tillräckligt genomarbetade för att genomföras. Skatteförvaltningen är sedan tidigare väl bekant med de nuvarande reglerna om uppbörd av arvs- och gåvoskatt. Det saknas därför, enligt kollegiets mening, anledning att redan nu övergå till skattekontosystemet vad gäller arvs- och gåvoskatten. *Ekonomistyrningsverket* anser att konsekvensen av att hantera administrationen av dödsbon via skattekonton ger en totalt sett god ekonomi. *Svenska Bankföreningen* erinrar om den utredning av skattekontoreformen som för närvarande pågår inom Riksskatteverket. En slutrapport skall presenteras senast den 31 maj 2001. Föreningen anser mot denna bakgrund att något beslut om att även lägga in arvs- och gåvoskatten i skattekontosystemet inte skall fattas innan slutrapporten presenterats och eventuella brister i systemet kunnat rättas till.

Skälen för regeringens förslag: Fr.o.m. den 1 januari 1998 tillämpas ett nytt system för redovisning och betalning av de mest frekventa skatterna och avgifterna, det s.k. skattekontosystemet. Det syftar till enhetlighet och förenkling vid bestämmande, debitering, redovisning och betalning av skatter och avgifter genom en samordning av i första hand de oftast förekommande regelbundna skatterna och avgifterna. Skattekontosystemet omfattar bl.a. innehållen skatt, dvs. av arbetsgivare gjorda skatteavdrag från ersättning för arbete, socialavgifter, mervärdesskatt, inkomstskatt, fastighetsskatt och förmögenhetsskatt. Det nya systemet regleras i skattebetalningslagen (1997:483, SBL).

Skattekontosystemet omfattar inte samtliga skatter och avgifter. Bl.a. punktskatterna, kupongskatten samt arvs- och gåvoskatten lämnades från början utanför skattekontosystemet. Avsikten är emellertid att också dessa skatter samt även andra skatter och avgifter på sikt skall omfattas av den nya ordningen för redovisning och betalning m.m. Genom enkla och enhetliga förfaranderegler på skatte- och avgiftsområdet kan skatteadministrationen effektiviseras och göras mer resurssnål samtidigt som de enskilda skatte- och avgiftsbetalarna ges möjlighet att lättare skaffa sig kunskap om och överblicka gällande regelsystem (jfr prop. 1996/97:100 s. 257 f.).

Enligt Riksskatteverkets mening är det lämpligt att reglerna om debitering och betalning av arvs- och gåvoskatt tas in i skattebetalningslagen och att dessa skatter sålunda förs in i

skattekontosystemet i samband med att ansvaret för inregistrering av bouppteckningar och arvsbeskattning förs över till skattemyndigheterna.

Kammarkollegiet anser att förslagen beträffande arvs- och gåvoskatten i vissa avseenden inte naturligt passar in i skattekontosystemet och att förslagen inte är tillräckligt genomarbetade för att genomföras nu. Regeringen kan i viss mån hålla med om det förstnämnda men anser att de justeringar som behövs kan göras nu. Regeringen anser inte heller att det finns skäl att invänta den rapport från Riksskatteverket som Svenska Bankföreningen nämnt. Inget tyder på att det skulle finnas sådana brister i systemet som behöver rättas till för att den föreslagna utvidgningen skall kunna ske. Att arvs- och gåvoskatten infogas i skattekontosystemet redan i samband med att arvsbeskattningen förs över till skattemyndigheterna är viktigt eftersom detta, som också Ekonomistyrningsverket framhållit, totalt sett är samhällsekonomiskt fördelaktigt. Regeringen delar sålunda Riksskatteverkets uppfattning och föreslår att skattebetalningslagens bestämmelser om debitering och betalning av skatt nu utvidgas till att omfatta även arvs- och gåvoskatten. Däremot bör bestämmelserna om redovisning och bestämmande av arvs- och gåvoskatt stå kvar i ärvdabalken (ÄB) respektive lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt (AGL).

Bestämmelserna om i vilken omfattning skattebetalningslagens bestämmelser skall gälla i fråga om arvs- och gåvoskatt bör tas in i en ny paragraf i 1 kap. SBL.

En följd av arvs- och gåvoskattens infogning i skattekontosystemet är att skattebetalningslagens bestämmelser om bl.a. omprövning och överklagande i 21 respektive 22 kap. blir tillämpliga när det gäller beslut om debitering och betalning samt anstånd med betalning av arvs- och gåvoskatt.

Regeringens förslag föranleder införandet av en ny paragraf, 1 kap. 1 a §, i skattebetalningslagen samt ändringar i 34 och 44 §§ AGL.

5.2 Förseningsavgift vid för sent lämnad gåvodeklaration och anstånd med att lämna deklaration

Regeringens förslag: Bestämmelser om förseningsavgift vid för sent lämnad gåvodeklaration och om anstånd med att lämna sådan deklaration skall tas in i lagen om arvsskatt och gåvoskatt.

Förseningsavgiften skall vara 1 000 kronor.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Merparten av remissinstanserna har lämnat förslagen utan erinran. *Hovrätten för Övre Norrland* ifrågasätter nödvändigheten av en förseningsavgift eftersom möjligheten att förelägga vid vite kvarstår. Enligt *Kammarrätten i Stockholm* går Riksskatteverkets förslag inte tillräckligt långt. Kammarrätten frågar sig varför förseningsavgift bara skall utgå vid för sent inlämnade deklARATIONER. Enligt kammarrätten borde motsvarande gälla även vid för sent inlämnade bouppteckningar.

Skälen för regeringens förslag: Riksskatteverket har föreslagit införande av en förseningsavgift vid för sent inlämnad gåvodeklaration. Någon motsvarande avgift har däremot inte föreslagits om en bouppteckning lämnas in för sent.

Riksskatteverket anser att det inte är nödvändigt att införa en särskild förseningsavgift för att bouppteckningarna skall lämnas in i rätt tid. Dessutom anser verket att en förseningsavgift skulle komma att medföra tillämpningsproblem i fråga om exempelvis tilläggsbouppteckningar. När det gäller gåvodeklarationer behövs emellertid enligt Riksskatteverkets mening ett påtryckningsmedel i form av en förseningsavgift om nuvarande ränteregler slopas.

I avsnitt 4.1 har regeringen föreslagit att en bouppteckningsblankett med vissa förtryckta uppgifter skall få skickas ut med automatik till dödsboet. Skattemyndigheten skall bevaka att bouppteckningen kommer in i rätt tid. Om den inte gör det finns det en möjlighet för skattemyndigheten att vid vite förelägga den uppgiftsskyldige att komma in med bouppteckningen (20 kap. 9 § ÄB). I avsnitt 5.6 föreslår regeringen att betalning av arvsskatt och gåvoskatt skall ske senast vid den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från beslutsdagen och i avsnitt 5.9 att räntebestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt skall ersättas med räntebestämmelserna i skattebetalningslagen. Detta innebär att räntan inte längre kan ses som ett påtryckningsmedel för att bouppteckningar eller gåvodeklarationer skall lämnas in i tid.

När det gäller en bouppteckning är registreringen av denna viktig för dödsbodelägarna eftersom en registrerad bouppteckning behövs t.ex. för att dödsbodelägarna skall kunna lyfta pengar från dödsboets bankkonton. Dödsbodelägarna har därför i regel ett eget intresse av att så snart som möjligt lämna in en bouppteckning för registrering. Dessutom har skattemyndigheten kännedom om vilka som har avlidit och vet därigenom i vilka fall det skall komma in en bouppteckning eller en dödsboanmälan. Med hänsyn till vad som sagts nu anser regeringen, i likhet med Riksskatteverket men till skillnad mot Kammarrätten i Stockholm, att det inte finns något behov av en förseningsavgift som påtryckningsmedel när det gäller ingivande av bouppteckningar.

Däremot kan en förseningsavgift vara motiverad beträffande sådana gåvodeklarationer som avses i 45 § första stycket D AGL trots att det, som Hovrätten för Övre Norrland framhållit, finns en möjlighet till vitesföreläggande om deklaration inte ges in. I detta fall har ju skattemyndigheten normalt inte någon kännedom om gåvan. Om bestämmelserna om ränta i lagen om arvsskatt och gåvoskatt ersätts med räntereglerna i skattebetalningslagen bör enligt regeringens mening en förseningsavgift införas vid för sent lämnad gåvodeklaration.

Regeringen föreslår att bestämmelser om förseningsavgift vid för sent lämnad gåvodeklaration och bestämmelser om befrielse i vissa fall från sådan avgift tas in i lagen om arvsskatt och gåvoskatt. Förseningsavgiften bör vara 1 000 kronor i likhet med vad som gäller i fråga om för sent lämnad skattedeklaration enligt skattebetalningslagen. Bestämmelserna bör utformas med motsvarande bestämmelser i skattebetalningslagen som förebild.

Enligt Riksskatteverket bör bestämmelserna om förseningsavgift kombineras med bestämmelser om anstånd med att lämna en gåvodeklaration. Inte någon av remissinstanserna har haft något att erinra mot detta förslag.

Regeringen gör samma bedömning som Riksskatteverket och föreslår att bestämmelser om anstånd med att lämna gåvodeklaration tas in i lagen om arvsskatt och gåvoskatt. Även dessa bestämmelser bör utformas med motsvarande bestämmelser i skattebetalningslagen som förebild.

Regeringens förslag föranleder införandet av tre nya paragrafer, 46 a, 47 a och 47 b §§, i lagen om arvsskatt och gåvoskatt.

5.3 Beslutande myndighet

Regeringens förslag: Bestämmelserna om beslutande myndighet i skattebetalningslagen skall justeras så att de kan tillämpas även i fråga om beslut rörande arvsskatt.

Nuvarande bestämmelser om beslutsmyndighet i lagen om arvsskatt och gåvoskatt ersätts med hänvisningar till skattebetalningslagens regler om beslutande myndighet.

I ärvdabalkens bestämmelser om vilken skattemyndighet en bouppteckning skall ges in till skall hänvisningen till beslutande myndighet enligt lagen om arvsskatt och gåvoskatt ersättas med en hänvisning till motsvarande bestämmelser i skattebetalningslagen.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Merparten av remissinstanserna har lämnat förslagen utan erinran. Enligt *Hovrätten för Övre Norrland* blir konsekvenserna av Riksskatteverkets förslag att det i en del fall kommer att finnas flera möjliga registreringsmyndigheter för en bouppteckning och detta är en inte önskvärd förändring. Hovrätten avstyrker därför Riksskatteverkets förslag och förordar i stället att rätt beslutsmyndighet kvarstår i ärvdabalken och lagen om arvsskatt och gåvoskatt på det sätt som regeringen föreslog i prop. 2000/01:21. I skattekontosystemet bör, enligt hovrätten, ändock dödsboet kunna betraktas som skattskyldig på det sätt som Riksskatteverket avsett. Emellertid måste då en generell hänvisning till skattebetalningslagen införas i lagen om arvsskatt och gåvoskatt när det gäller debiteringen av sådan skatt. Enligt *Kammarrätten i Stockholm* finns det en poäng i att använda skattekontot även för arvs- och gåvoskatt men ifrågasätter om det inte behövs ytterligare överväganden i denna del. Det normala är att arvsskatten förskottas av dödsboet. Endast i enstaka fall skall skatten erläggas direkt av arvingar, testamentstagare och förmånstagare. Riksskatteverket har valt en lösning som innebär att inte bara dödsboets förhållanden, dvs. den avlidnes hemvist, blir vägledande. Hänsyn skall även i vissa fall tas till mottagarens hemvist. Detta torde dock leda till en del praktiska bekymmer när det gäller att samordna uppbördsfrågorna i de fall där arvsskatten inte bara skall förskjutas av dödsboet. Ytterligare överväganden synes därför enligt kammarrätten påkallade i forumfrågan.

Härtill kommer att enligt 2 kap. 1 § SBL kommer den skattemyndighet att vara beslutande som senast var behörig att fatta beslut som rörde den avlidne. Bestämmelserna i lagrummet knyter an till året före det år då beslutet skall fattas. Denna forumregel synes kammarrätten oklar eftersom det inte finns någon tidsfrist angiven när beslut om arvsskatt senast skall fattas. *Kammarkollegiet* anför att det saknas regler i ärvdabalken och lagen om arvsskatt och gåvoskatt om när beslut om arvsskatt skall fattas. Den av Riksskatteverket föreslagna regeln om beslutande myndighet blir därför omöjlig att tillämpa. Kollegiet avstyrker de föreslagna forumbestämmelserna och förordar en lagstiftning som motsvarar den som gäller i dag.

Skälen för regeringens förslag: Lagen om arvsskatt och gåvoskatt innehåller bl.a. bestämmelser om beslutande myndighet i fråga om arvsskatt och gåvoskatt (34 och 44 §§ AGL). I 20 kap. 8 § ÄB finns bestämmelser om vilken skattemyndighet en bouppteckning skall ges in till (avser ärvdabalkens lydelse från och med den 1 juli 2001). I paragrafen hänvisas till beslutande myndighet enligt lagen om arvsskatt och gåvoskatt. I skattebetalningslagen finns bestämmelser om beslutande myndighet i 2 kap.

Riksskatteverket föreslår att bestämmelser om beslutande myndighet i frågor som rör arvsskatt och gåvoskatt skall ges genom hänvisningar i 34 § respektive 44 § AGL till behörighetsreglerna i 2 kap. SBL.

Regeringen, som anser att den lagstiftningsteknik som Riksskatteverket har förordat är ändamålsenlig, föreslår en sådan ordning. De hänvisningar i 34 och 44 §§ AGL som Riksskatteverket föreslagit måste dock, som Hovrätten för Övre Norrland och Kammarrätten i Stockholm påpekat, justeras för att undvika att flera myndigheter blir behöriga att fatta beslut i samma frågor.

Rätten att fatta beslut om skatt enligt skattebetalningslagen som rör juridiska personer regleras i 2 kap. 2 § SBL. Där sägs bl.a. att beslut som rör en skattskyldigs dödsbo fattas av den skattemyndighet som senast var behörig att fatta beslut som rörde den skattskyldige. Bestämmelsen bör justeras så att den inte bara gäller beslut som rör en skattskyldigs dödsbo utan alla beslut som rör ett dödsbo oberoende av om den avlidne var skattskyldig eller inte. Härigenom kan bestämmelsen tillämpas också i fråga om beslut om sådan arvsskatt som skall ”förskjutas” av ett dödsbo, dvs. sådan arvsskatt som skall betalas in av dödsboet.

När arvsskatten inte skall förskjutas av dödsboet, skall skatten enligt bestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt påföras den som förvärvat egendomen, dvs. i regel arvtagare, testamentstagare eller legatarie. Arvsskatten bör beslutas av en och samma skattemyndighet oberoende av om det är dödsboet eller någon annan som är skyldig att betala arvsskatten. Regeringen föreslår därför att beslut om arvsskatt alltid skall fattas av den skattemyndighet som senast var behörig att fatta beslut som rörde den avlidne.

Om den avlidne har bytt folkbokföringsort efter den 1 november året före dödsfallsåret bör beslut om arvsskatt, liksom andra beslut om skatt som rör dödsboet, fattas av skattemyndigheten i den region där den avlidnes senaste rätta folkbokföringsort var belägen. Bestämmelserna i 2 kap. 5 § SBL om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får besluta att uppgifter som enligt skattebetalningslagen skall

fullgöras av en viss skattemyndighet i stället skall fullgöras av en annan skattemyndighet bör gälla även i fråga om beslut om arvsskatt.

Regeringen föreslår med hänsyn till vad som sagts nu att regleringen om beslutande myndighet i lagen om arvsskatt och gåvoskatt bör ske genom en hänvisning till bestämmelserna i 2 kap. 2 och 5 §§ SBL när det gäller arvsskatt.

När det gäller gåvoskatt är förhållandena något annorlunda. I detta fall är det gåvotagaren som är skattskyldig (2 § AGL). Med hänsyn till detta bör, som Riksskatteverket föreslagit och som inte någon av remissinstanserna har haft något att erinra mot, de allmänna reglerna om beslutande myndighet i 2 kap. SBL tillämpas. Regeringen föreslår en sådan ordning. Även i detta fall bör regleringen om beslutande myndighet i lagen om arvsskatt och gåvoskatt ske genom en hänvisning till bestämmelserna i skattebetalningslagen. Den tidpunkt som skall vara avgörande för vilken skattemyndighet som är behörig att fatta beslut om gåvoskatt bör emellertid vara den då skattskyldigheten inträder i stället för den då beslutet skall fattas. Hänvisningen bör ske till 2 kap. 1, 2 och 5 §§ SBL. Om 1 eller 2 § skall tillämpas blir givetvis beroende av om den skattskyldige är en fysisk eller en juridisk person. Bestämmelserna i 2 kap. 5 § SBL, som gäller överflyttning av ärenden mellan myndigheter, bör gälla i de fall överflyttningen rör beslut om gåvoskatt.

Hovrätten för Övre Norrland avstyrker förslaget att bestämmelserna om rätt beslutsmyndighet skall tas in i skattebetalningslagen. Enligt hovrätten blir konsekvenserna av Riksskatteverkets förslag att det i en del fall kommer att finnas flera möjliga registreringsmyndigheter för en bouppteckning. Detta skulle givetvis inte vara en rationell ordning eftersom en bouppteckning skall lämnas in till registreringsmyndigheten och den som ger in en bouppteckning aldrig bör behöva tveka om till vilken myndighet detta skall ske.

Regeringen, som nu föreslagit att arvsskatt skall beslutas av den skattemyndighet som senast var behörig att fatta beslut som rörde den avlidne, föreslår att en bouppteckning eller en dödsboanmälan skall ges in till samma skattemyndighet. Om uppgiften att fatta beslut som rör ett dödsbo har flyttats över till en annan skattemyndighet enligt bestämmelserna i 2 kap. 5 § SBL bör bouppteckningar och dödsboanmälan ges in dit. Med den nu föreslagna ordningen bör en ingivare inte behöva tveka om till vilken myndighet han eller hon skall vända sig. I de flesta fall kommer dessutom en förtryckt bouppteckningsblankett att ha sänts ut till dödsboet och av den bör det kunna framgå till vilken skattemyndighet bouppteckningen skall ges in.

I detta sammanhang bör det nämnas att regeringen i proposition 2000/01:21 har föreslagit en hänvisning i 20 kap. 8 § ÄB till 34 § AGL. Riksdagen har godtagit detta förslag. Om riksdagen godtar även regeringens nu framlagda förslag kommer den beslutsbehörighet som anges i 2 kap. 2 och 5 §§ SBL också att gälla i fråga om beslut om arvsskatt. På grund av hänvisningen i 20 kap. 8 § ÄB till 34 § AGL skall då en bouppteckning ges in till den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut om arvsskatten.

Regeringen föreslår nu att den aktuella hänvisningen i ärvdabalken i förenklande syfte skall justeras och göras direkt till 2 kap. 2 och 5 §§ SBL.

Regeringens förslag föranleder ändringar i 2 kap. 2 § SBL, 34 och 44 §§ lagen (2001:000) om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt samt i 20 kap. 8 § lagen (2001:000) om ändring i ärvdabalken.

5.4 Debitering och betalning av arvs- och gåvoskatt

Regeringens förslag: Arvs- och gåvoskatt samt förseningsavgift vid för sent lämnad gåvodeklaration skall debiteras och betalas enligt reglerna i skattebetalningslagen. I fråga om ränta på sådan skatt och avgift skall skattebetalningslagens regler om bestämmande, debitering och betalning tillämpas.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har yttrat sig särskilt i frågan.

Skälen för regeringens förslag: I avsnitt 5.1 har regeringen föreslagit att skattekontosystemet skall utvidgas till att omfatta även arvs- och gåvoskatt. De materiella reglerna om hur arvs- och gåvoskatt skall bestämmas skall även i fortsättningen finnas i lagen om arvsskatt och gåvoskatt. Detsamma gäller reglerna om hur underlaget för bestämmande av sådana skatter skall redovisas. Med hänsyn härtill är det endast tillämpningsområdet för skattebetalningslagens regler om debitering och betalning av skatt som utvidgas till att också avse arvs- och gåvoskatt.

Skattebetalningslagens regler om debitering och betalning bör enligt Riksskatteverkets mening också tillämpas i fråga om förseningsavgift vid för sent avlämnad gåvodeklaration.

Regeringen anser att den mest ändamålsenliga lösningen ur administrativ synvinkel vid uttagande av arvs- och gåvoskatt samt sådan förseningsavgift som regeringen föreslagit i avsnitt 5.2 är att låta skattebetalningslagens regler om debitering och betalning gälla. Regeringen föreslår därför, i likhet med Riksskatteverket, en sådan ordning.

När det däremot gäller ränta på arvs- och gåvoskatt samt på den föreslagna förseningsavgiften bör den inte bara debiteras och betalas enligt bestämmelserna i skattebetalningslagen utan också beräknas enligt bestämmelserna i den lagen. Regeringen föreslår en sådan ordning. Det innebär bl.a. att skattebetalningslagens regler om kostnadsränta och intäktsränta blir tillämpliga även i fråga om arvs- och gåvoskatt samt förseningsavgift enligt lagen om arvsskatt och gåvoskatt.

Den materiella bestämmelsen om detta bör tas in i skattebetalningslagen. I upplysande syfte bör det dessutom i lagen om arvsskatt och gåvoskatt anges att när det gäller debitering och betalning av arvs- och gåvoskatt finns bestämmelserna i skattebetalningslagen.

Regeringens förslag föranleder införande av en ny paragraf, 1 kap. 1 a §, i skattebetalningslagen, samt tillägg av ett nytt stycke i vardera 34 och 44 §§ AGL.

5.5 På vilket skattekonto skall arvsskatt och gåvoskatt registreras?

Regeringens förslag: Arvsskatt som skall förskjutas av dödsboet skall registreras på dödsboets skattekonto.

Arvsskatt som skall betalas av den som förvärvat egendom samt gåvoskatt skall registreras på förvärvarens respektive gåvotagarens skattekonto.

Inbetalda belopp skall registreras på den betalningsskyldiges skattekonto.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Merparten av remissinstanserna har lämnat förslagen utan erinran. *Kammarkollegiet* påpekar att den föreslagna ordningen inte fungerar för den arvsskatt som hänförs till legat. Legatarien är inte ansvarig för dödsboets skulder och skall inte behöva vidkännas avräkning för den avlidnes inkomstskatteskulder på belopp som inbetalats som arvsskatt för legatet. Kollegiet avstyrker därför förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 2 § AGL är den skattskyldig som förvärvat egendomen, dvs. bl.a. arvtagaren. Enligt 54 § samma lag skall emellertid dödsboet i de flesta fall "förskjuta" skatten. Innebörden av detta uttryckssätt är att medan skatten visserligen beräknas med beaktande av de olika arvtagarna samt med hänsyn till deras släktskap med arvlåtaren och till storleken av deras lotter, så slås den sammanlagda skatten – i den utsträckning den skall förskjutas av dödsboet – ihop till ett belopp. Detta belopp meddelas dödsboet (eller ingivaren av bouppteckningen), som också tillställs ett inbetalningskort. Beloppet är dock inte förtryckt på inbetalningskortet utan får fyllas i av den som verkställer betalningen.

När arvsskatten skall påföras ett skattekonto kan det, som Riksskatteverket påpekat, i och för sig ifrågasättas om den nuvarande ordningen bör bestå eller om arvsskatten i stället skall påföras de olika arvtagarna. Riksskatteverket har emellertid stannat för att inte föreslå någon ändring i reglerna om att dödsboet skall förskjuta arvsskatten.

Regeringen finner, i likhet med Riksskatteverket, inte skäl att göra någon ändring i bestämmelserna om vem som i första hand skall betala arvsskatten. Regeringen anser sålunda att arvsskatten även i fortsättningen bör förskjutas av dödsboet i samma utsträckning som nu. Med hänsyn till detta bör sådan arvsskatt som skall förskjutas av dödsboet registreras på den avlidnes, dvs. dödsboets skattekonto. I sådana fall bör dödsboet av lagtekniska skäl likställas med en skattskyldig. Regeringen föreslår en sådan ordning.

I vissa fall skall emellertid arvsskatten enligt bestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt inte förskjutas av dödsboet. Det gäller bl.a. förmånstagarförvärv. I sådana fall skall den som förvärvat egendomen betala arvsskatten. Sådan arvsskatt, liksom gåvoskatt, bör, som Riksskatteverket föreslagit registreras på arvtagarens respektive gåvotagarens skattekonto.

Det kan också inträffa att ett dödsbo skall förskjuta sådan skatt som avser ett legat. Den som genom testamente fått ett legat räknas inte som dödsbodelägare och är inte ansvarig för dödsboets skulder. Legatarien skall, som Kammarkollegiet framhållit, inte behöva vidkännas avräkning för den avlidnes skatteskulder på belopp som inbetalats som arvsskatt för legatet. Regeringen föreslår att en bestämmelse om detta tas in i 16 kap. SBL.

Det bör dessutom nämnas att det förekommer att den som ger en gåva utfäster sig att betala gåvoskatten. En sådan utfästelse gäller gentemot gåvotagaren men medför inte att dennes skattskyldighet faller bort. Också i sådana fall bör därför skatten registreras på gåvotagarens skattekonto.

Enligt 3 kap. 5 § tredje stycket SBL skall skattemyndigheten registrera bl.a. gjorda inbetalningar på den skattskyldiges skattekonto. Regeringen föreslår ingen ändring av denna bestämmelse. Det innebär att betald arvs- och gåvoskatt liksom andra skatter och avgifter som tas in enligt bestämmelserna i skattebetalningslagen skall registreras på den betalningsskyldiges skattekonto.

Regeringens förslag föranleder tillägg av en ny punkt, punkt 7, i 1 kap. 4 § tredje stycket och av ett nytt stycke i 16 kap. 10 § SBL.

5.6 Betalningsfrist

Regeringens förslag: Betalning av arvs- och gåvoskatt samt förseningsavgift enligt lagen om arvsskatt och gåvoskatt skall ske senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från beslutdagen.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Merparten av remissinstanserna har inte yttrat sig särskilt i frågan.

Skälen för regeringens förslag: I dag är betalningsfristen för arvs- och gåvoskatt enligt bestämmelserna i 52 § 1 mom. AGL sex veckor från det att beslutet om skatten meddelades. Enligt bestämmelserna i 16 kap. 6 § SBL skall skatter och avgifter som har bestämts genom ett omprövningsbeslut betalas senast den förfallodag som infaller efter det att 30 dagar har gått från beslutdagen. Detsamma gäller beslut om debitering av skattetillägg och förseningsavgift samt skattemyndighetens beslut om ansvar enligt 12 kap. samma lag. Förfallodagar är den 17 och 26 januari, den 12, 17 och 26 augusti, den 12 och 27 december samt den 12 och 26 i övriga månader.

Riksskatteverkets förslag innebär att dödsboet, arvtagaren eller gåvomottagaren får en betalningsfrist på minst 30 dagar, och i vissa fall ända upp till 42 dagar, beroende på när skattebeslutet fattas. Verket framhåller att den föreslagna betalningsfristen i praktiken inte innebär någon större försämring i fråga om arvsskatten för de skattskyldiga jämfört med vad som gäller i dag. Flertalet dödsbon förskjuter nämligen omgående skatten för att snabbt få tillbaka bouppteckningen.

Enligt regeringens mening finns det inte skäl att ha en längre betalningsfrist för arvs- och gåvoskatt än vad som gäller för övriga

skatter och avgifter som skall betalas enligt bestämmelserna i skattebetalningslagen. Den betalningsfrist som gäller för skatt som skall betalas enligt ett grundläggande beslut om slutlig skatt, dvs. betalning senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 90 dagar har gått från beslutsdagen, anser regeringen vara alltför generös när det gäller arvs- och gåvoskatt. Däremot anser regeringen att den betalningsfrist som Riksskatteverket förespråkade och som bl.a. gäller för skatt som bestämts genom omprövningsbeslut är väl avvägd. Regeringen föreslår därför en sådan frist. Den föreslagna fristen bör också gälla i fråga om sådan förseningsavgift som skall tas ut enligt bestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt. Tidsfristen för betalning av arvsskatt och gåvoskatt bör anges i en särskild bestämmelse.

Regeringens förslag föranleder införande av en ny paragraf, 16 kap. 7 a §, i skattebetalningslagen.

5.7 Anstånd med betalning av arvs- och gåvoskatt

Regeringens förslag: Bestämmelserna om anstånd med betalning av skatt i lagen om arvsskatt och gåvoskatt skall, med vissa justeringar, flyttas över till skattebetalningslagen.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Kammarkollegiet* tillstyrker de föreslagna bestämmelserna om anstånd men framhåller att det inte klart framgår om skattebetalningslagens bestämmelser om anstånd täcker den nuvarande möjligheten i 55 § 3 mom. AGL till anstånd då överrätt höjt skattebeloppet. Övriga remissinstanser har inte yttrat sig särskilt i frågan.

Skälen för regeringens förslag: Bestämmelserna i 55 § 1–6 mom. AGL om anstånd med betalning av fastställd skatt innebär en möjlighet att medge anstånd i högst 10 och, i vissa fall, ända upp till 20 år. Regeringen har dessutom möjlighet att, när synnerliga skäl föreligger, medge betalning av skatt genom högst 20 årliga betalningar. Bestämmelserna innehåller också detaljer om betalningsintervall och belopp. För betalningsanstånd krävs att den skattskyldige ställer säkerhet för skatten.

Bestämmelser om anstånd med betalning av skatt finns också i skattebetalningslagen (17 kap.).

Enligt Riksskatteverkets mening bör bestämmelserna om anstånd med betalning av arvs- och gåvoskatt så långt som möjligt knyta an till skattebetalningslagens bestämmelser. Riksskatteverket föreslår därför att reglerna i skattebetalningslagen om anstånd med betalning av skatt skall bli tillämpliga också på arvs- och gåvoskatt. Detta gäller bestämmelserna om anstånd vid nedsatt betalningsförmåga samt vid omprövning och överklagande. Riksskatteverket föreslår dessutom att bestämmelserna om anstånd i 55 § 1–6 mom. AGL flyttas över till skattebetalningslagen.

De nuvarande bestämmelserna om anstånd i lagen om arvsskatt och gåvoskatt är med tanke på det utvecklade kreditväsende som finns i dag otidsenliga. Enligt regeringens mening kan det ifrågasättas om det i

dagens läge kan anses finnas något behov av bestämmelser om anstånd med betalning av arvs- och gåvoskatt under så lång tid som upp till 20 år. Det bör inte ankomma på staten att fungera som kreditgivare annat än för en kortare tidsperiod. Regeringen är dock inte beredd att i detta sammanhang föreslå att de aktuella anståndsreglerna slopas. Frågan behöver övervägas ytterligare. Här kan nämnas att möjligheter till anstånd med betalning av arvs- och gåvoskatt vid generationsskiften av företag för närvarande övervägs av 3:12-utredningen (Dir. 1999:72). Regeringen föreslår därför att bestämmelserna om anstånd med betalning av skatt i lagen om arvsskatt och gåvoskatt, med vissa justeringar, flyttas över till skattebetalningslagen. Det krav på säkerhet som nu ställs vid dessa betalningsanstånd bör vara kvar. Däremot bör, eftersom en sådan regel inte finns i fråga om andra skatter som skall betalas enligt bestämmelserna i skattebetalningslagen, kravet på en skuldförbindelse avskaffas. Regeringen föreslår en sådan ordning.

I skattebetalningslagen saknas särskilda bestämmelser om senaste ansökningsdag, betalningsintervall och med vilka belopp som anstånd kan medges. Det ankommer på skattemyndigheterna att bedöma frågor om anståndstid, anståndsbeloppets storlek samt intervaller för betalning (jfr prop. 1996/97:100 s. 615). Detta bör enligt regeringens mening gälla också i fråga om arvs- och gåvoskatt. Därför anser regeringen, i likhet med Riksskatteverket, att bestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt om olika betalningsintervaller och belopp kan slopas.

Regeringen vill också undanröja den tveksamhet som Kammarkollegiet gett uttryck för när det gäller anstånd med betalning av skattebelopp som överrätt bestämt. Regeringens förslag att skattebetalningslagens regler om debitering och betalning av skatt även skall gälla i fråga om arv- och gåvoskatt innebär att all debitering av sådan skatt görs av skattemyndigheten. Om en domstol efter ett överklagande har höjt t.ex. en arvsskatt skall skattemyndigheten enligt 11 kap. 20 § SBL göra den ändring i debiteringen som föranleds av domstolens beslut. Ansökningar om anstånd med betalning av den ytterligare skatt som skall betalas skall som en konsekvens av detta alltid prövas av skattemyndigheten som första instans. Därmed uppnås överensstämmelse med vad som gäller vid inkomstbeskattningen (jfr prop. 2000/01:21, s. 58). Om den skattskyldige inte är nöjd med skattemyndighetens beslut i anståndsfrågan gäller skattebetalningslagens bestämmelser om omprövning och överklagande (se 21 och 22 kap. SBL).

Regeringens förslag föranleder införande av två nya paragrafer, 17 kap. 6 a och 6 b §§, i skattebetalningslagen.

5.8 Återbetalning av arvs- och gåvoskatt

Regeringens förslag: Skattebetalningslagens bestämmelser om återbetalning av skatt skall gälla även i fråga om arvs- och gåvoskatt.

De nuvarande bestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt om återbetalning av skatt skall slopas.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har yttrat sig särskilt i frågan.

Skälen för regeringens förslag: Nuvarande bestämmelser i 61 § AGL om återbetalning av arvs- och gåvoskatt hänvisar i de delar som inte regleras i lagen till den ordning för återbetalning av skatt som gäller enligt skattebetalningslagen.

Riksskatteverket har föreslagit att endast bestämmelserna om återbetalning av skatt i 18 kap. SBL skall gälla när det är fråga om återbetalning av arvs- och gåvoskatt som efter ikraftträdandet av de nya reglerna debiterats skattekontot.

Regeringen, som finner den av Riksskatteverket förordade lösningen vara den mest ändamålsenliga, föreslår att bestämmelserna om återbetalning av skatt i skattebetalningslagen skall tillämpas fullt ut även i fråga om arvs- och gåvoskatt samt att bestämmelserna om återbetalning i lagen om arvsskatt och gåvoskatt skall slopas.

Regeringens möjlighet enligt 61 § andra stycket AGL att förordna om ränta vid befrielse från eller nedsättning av skatt enligt bestämmelserna i 57–58 a §§ samma lag bör däremot finnas kvar. Bestämmelsen bör dock flyttas så att den kommer direkt efter de sist nämnda paragraferna.

Regeringens förslag i avsnitt 5.1 om att utvidga skattekontosystemet till att omfatta även arvs- och gåvoskatt innebär att bestämmelserna om återbetalning av skatt i 18 kap. SBL blir tillämpliga utan att detta behöver föreskrivas särskilt. Förslaget i den delen leder sålunda inte till att någon ytterligare bestämmelse behöver föras in i skattebetalningslagen. Däremot leder förslaget till att 61 § AGL skall upphävas. Dessutom skall en ny paragraf, 58 b §, införas i samma lag.

5.9 Kostnadsränta och intäktsränta

Regeringens förslag: Skattebetalningslagens regler om bestämmande, debitering och betalning av ränta skall gälla också i fråga om ränta på skatt och ränta enligt lagen om arvsskatt och gåvoskatt.

De nuvarande bestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt om ränta vid sena skattebeslut skall slopas.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Merparten av remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran. *Kammarrätten i Stockholm* anför att den ändring som föreslås beträffande kostnadsränta synes vara väl förmånlig. Enligt kammarrätten kan det diskuteras om inte nuvarande ordning bör behållas. *Ekonomistyrningsverket* anser att frågorna om vid vilken tidpunkt en viss arvsskatt skall debiteras skattekontot och efter vilken räntesats eventuell kostnadsränta skall beräknas bör belysas närmare och konsekvensutredas innan förfarandet regleras.

Skälen för regeringens förslag: I 52 § 1 mom. AGL finns bestämmelser om att ränta utgår på arvs- respektive gåvoskatt som inte fastställts inom åtta månader efter det att bouppteckningen eller

deklarationen senast skulle ha varit ingiven. Detta gäller oavsett om anstånd med ingivandet har medgetts eller inte.

Om bouppteckning eller deklaration inte ges in inom föreskriven tid får dödsboet respektive gåvomottagaren föreläggas vid vite att fullgöra sin skyldighet (20 kap. 9 § ÄB respektive 67 § AGL).

Riksskatteverket har förklarat att räntebestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt i princip skulle kunna flyttas över till skattebetalningslagen och hanteras i skattekontosystemet. Verket har emellertid ansett att detta skulle vara mindre lämpligt. Riksskatteverket har i stället föreslagit att kostnadsränta skall beräknas i enlighet med nuvarande bestämmelser i skattebetalningslagen. Detta skulle få till följd att kostnadsränta inte kommer att beräknas förrän tidigast fr.o.m. dagen efter förfallodagen.

Regeringen anser att man, när ytterligare en skatt eller avgift fogas in i skattekontosystemet, bör sträva efter att så få särbestämmelser som möjligt införs. Förfarandet bör av administrativa skäl vara så enkelt och enhetligt som möjligt. Detta är till gagn för såväl skattemyndigheterna som de skattskyldiga.

Utgångspunkten för ränteberäkningen i skattekontosystemet är en basränta som fastställs av Riksskatteverket enligt de närmare föreskrifter som finns i skattebetalningsförordningen (1997:750). Basräntan beräknas till den genomsnittliga säljräntan på sexmånaders statskuldväxlar under tiden från och med den 16 i en månad till och med den 15 i månaden efter (56 § skattebetalningsförordningen). Avrundningsreglerna är utformade så att basräntan alltid bestäms till helt procenttal. Den fastställda basräntan gäller från och med närmast följande kalendermånad.

I skattekontosystemet skall kostnadsränta beräknas på negativa saldon på skattekontot. Detta gäller i dag samtliga skatter och avgifter som ingår i skattekontosystemet. Särskilda regler gäller dock i fråga om preliminär och slutlig skatt.

Bestämmelserna om kostnadsränta i skattebetalningslagen syftar till att dels täcka statens kostnader vid för sen betalning av skatter och avgifter, dels fungera som ett påtryckningsmedel så att skatterna och avgifterna betalas in i rätt tid. Därför är kostnadsräntan för tiden från dagen efter förfallodagen till dess skulden lämnas för indrivning relativt hög. I dag är den 19 %.

På positiva saldon på skattekontot beräknas en intäktsränta.

Ränteberäkningen i skattekontot är relativt komplicerad. Den bygger på räntetid, räntesats och saldot på skattekontot dag för dag. Det är inte de enskilda beloppen i beskattningsbesluten som utgör grunden för ränteberäkningen utan den sammanlagda skatteskulden eller skattefordran som den skattskyldige har på skattekontot varje dag. Tillgodoförd intäktsränta respektive påförd kostnadsränta läggs månadsvis till saldot vilket innebär en ränta-på-ränta-beräkning. Om ett beslut som legat till grund för en beräkning av ränta ändras görs motsvarande ändringar i ränteberäkningen (19 kap. 15 § SBL).

Om räntebestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt skulle flyttas över till skattebetalningslagen skulle detta innebära ett undantag från den grundläggande tanken att kostnadsränta skall beräknas på

negativa saldon samtidigt som det tekniska systemet måste byggas ut och därigenom bli ännu mer komplicerat.

Varje undantag från ränteberäkningen i skattekontot kommer att minska överskådligheten, både för skattemyndigheterna och för allmänheten. Skatteförvaltningens kostnader för utbyggda IT-system och information till allmänhet och skattskyldiga ökar. Den effektivisering som åsyftades med skattekontots införande påverkas negativt. På sikt avses ytterligare skatter och avgifter bli infogade i skattekontosystemet. Det är därför angeläget att undvika ytterligare komplicerande inslag i det tekniska systemet.

Regeringen, som eftersträvar en så enkel och enhetlig ordning som möjligt för betalning av skatter och avgifter, anser inte att det finns skäl att ha särskilda bestämmelser om beräkning av ränta vid betalning av arvs- och gåvoskatt. Regeringen föreslår därför, trots att detta, som Kammarrätten i Stockholm påpekat, leder till en något mer förmånlig ränteberäkning än för närvarande, att skattebetalningslagens räntebestämmelser skall gälla även vid betalning av arvs- och gåvoskatt.

När det gäller återbetalning av arvs- eller gåvoskatt finns särskilda bestämmelser om ränta i 61 a § AGL. Regeringen som inte heller finner skäl att ha särbestämmelser om ränta vid återbetalning av arvs- eller gåvoskatt föreslår att skattebetalningslagens bestämmelser skall gälla även i sådana fall.

Emellertid anser regeringen i likhet med Ekonomistyrningsverket att det behöver klargöras från vilken tidpunkt kostnadsränta skall beräknas. Regeringen, som anser att ränteberäkningen inom skattekontosystemet bör vara så enhetlig som möjligt, anser att om arvs- eller gåvoskatt inte har betalats inom den frist som anges i de nu föreslagna bestämmelserna i 16 kap. 7 a § SBL bör den höga kostnadsräntan enligt 19 kap. 8 § SBL tas ut. Den nu angivna ordningen följer av bestämmelserna i 19 kap. skattebetalningslagen. Om skattemyndigheten medgett anstånd med betalning av skatten bör däremot ränta tas ut enligt bestämmelserna i 19 kap. 6 § SBL. En bestämmelse om detta bör tas in i nämnda paragraf.

När det är fråga om arvsskatt eller gåvoskatt som skall betalas till följd av ett omprövningsbeslut eller ett beslut av domstol bör kostnadsränta beräknas från och med dagen efter den förfallodag som gällde då beslut om skatten först fattades. Räntesatsen bör då motsvara basräntan. En särskild bestämmelse om detta bör föras in i 19 kap. SBL.

Regeringens förslag föranleder ändring i 19 kap. 6 § SBL samt införande av en ny paragraf, 7 b §, i samma kapitel samt att 61 a § AGL slopas.

5.10 Indrivning och preskription

Regeringens förslag: Skattebetalningslagens regler om indrivning skall gälla även i fråga om arvs- och gåvoskatt.

En fordran på arvs- och gåvoskatt skall preskriberas vid samma tidpunkt som andra skatter som har påförts enligt skattebetalningslagen, dvs. fem år efter utgången av det kalenderår då den lämnades för indrivning.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har yttrat sig särskilt i frågan.

Skälen för regeringens förslag: Alltsedan tillkomsten av lagen om arvsskatt och gåvoskatt tas arvsskatt, som skall förskjutas av dödsboet men som inte betalats, i första hand ut av boet och endast i andra hand av dödsbodelägarna, dvs. arvtagarna. Riksskatteverket föreslår inte någon ändring i detta avseende.

Inbetalda belopp som registreras på ett skattekonto avräknas inte mot någon bestämd skatt. De räknas i stället av från den skattskyldiges sammanlagda skatteskuld som finns registrerad på kontot oberoende av vad den skattskyldige har begärt. En följd av att det i skattekontosystemet inte finns någon avräkningsordning eller liknande som motsvarar den särredovisning av skatter och avgifter som finns för skatter och avgifter utanför skattekontot är att det, för den fordran som lämnas över till kronofogdemyndigheten för indrivning, inte anges att fordringen avser viss skatt eller avgift. Det som lämnas över för indrivning är inte annat än en fordran avseende skatter och avgifter (skattekontounderskott) som ingår i skattekontosystemet samt ränta på denna.

Regeringens förslag att arvs- och gåvoskatten skall infogas i skattekontosystemet innebär att denna ordning skall gälla även för arvs- och gåvoskatten.

Huvudregeln för preskription av en fordran som har påförts enligt skattebetalningslagens bestämmelser är att en femårig preskriptionstid räknas från utgången av det kalenderår då skatten, dvs. skattekontounderskottet, lämnades till kronofogdemyndigheten för indrivning [se 3 § lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m.].

Regeringen har inte funnit skäl att reglera indrivning av arvs- och gåvoskatt på annat sätt än som gäller för övriga skatter och avgifter som omfattas av skattekontosystemet. Regeringen föreslår därför att bestämmelserna om indrivning av skatt i skattebetalningslagen skall tillämpas fullt ut även i fråga om arvs- och gåvoskatt. Detsamma gäller bestämmelserna om preskription i lagen om preskription av skattefordringar m.m.

Regeringens förslag i avsnitt 5.4 om att betalning av arvs- och gåvoskatt skall hanteras inom skattekontosystemet innebär att bestämmelserna om indrivning av skatt i 20 kap. SBL och om preskription i lagen om preskription av skattefordringar m.m. blir tillämpliga utan att detta behöver föreskrivas särskilt. Någon ny bestämmelse behövs alltså inte. Däremot skall 61 § AGL slopas.

5.11 Skall arvsskatten vara betald innan bouppteckningen återsänds till ingivaren?

<p>Regeringens förslag: Skattemyndigheten skall återsända en ingiven bouppteckning till ingivaren så fort arvsskatten har bestämts.</p>
--

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Stockholm* ställer sig mycket undrande till att en bouppteckning återlämnas innan arvsskatten har betalats. Nuvarande ordning fungerar utmärkt som ett påtryckningsmedel vad gäller arvsskatten. Det är dessutom inte sällan en fördel vid dödsboavvecklingen att skatten verkligen är betald. Härigenom kan vissa tvistefrågor mellan dödsbodelägarna undvikas. *Kammarkollegiet* anser att man i Riksskatteverkets promemoria förbiser det påtryckningsmedel som innehållandet av bouppteckningen utgör internt bland dödsbodelägarna. Det är ett viktigt hjälpmedel för den som sitter i boet att man inte får ut bouppteckningen och kan skifta boet förrän arvsskatten är betald. Kollegiet anser att det saknas anledning att ändra de nuvarande bestämmelserna och avstyrker förslaget. *Ekonomistyrningsverket* anser att den eventuella uppbördsförlust som redovisas är acceptabel jämfört med den administrativa förenkling den föreslagna modellen innebär.

Skälen för regeringens förslag: I dag gäller att en bouppteckning, tilläggsbouppteckning eller handling som avses i 49 a § AGL inte får återsändas till ingivaren förrän arvsskatten har blivit betald. Innan handlingen återsänds skall den dessutom förses med en anteckning om att beloppet blivit inbetalt (53 § femte stycket AGL).

Riksskatteverket har framhållit att en möjlighet att lämna tillbaka bouppteckningen utan att arvsskatten betalats skulle innebära stora förenklingar och effektiviseringar i den praktiska hanteringen. Informationen till allmänheten skulle kunna göras tydligare vilket också får till följd att överföringen av arbetsuppgifterna från tingsrätterna till skattemyndigheterna kommer att uppfattas som en förbättring. Verket har med hänsyn till bl.a. detta föreslagit att skattemyndigheten skall återsända en bouppteckning till ingivaren så fort arvsskatten har fastställts.

Regeringen anser att en hantering av ytterligare skatter inom skattekontosystemet bör förenas med att de grundläggande principerna för skattekontot i så stor utsträckning som möjligt hålls oförändrade. Då går man inte miste om de administrativa förenklingar som varit ett av huvudskälen till införandet av kontot (jfr prop. 1996/97:100 s. 308).

I skattekontosystemet betalas skatter och avgifter utan någon inbördes avräkningsordning. För att kunna konstatera att samtliga skatter och avgifter, inklusive arvsskatten, är betalda i skattekontosystemet måste en månadsavstämning avvaktas. Om arvsskattens betalning även fortsättningsvis skall vara en förutsättning för att bouppteckningen skall kunna återsändas innebär det att ett dödsbo kan komma att få vänta på bouppteckningen väsentligt längre tid än i dag. Först måste en avstämning av kontot avvaktas. Därefter skulle bouppteckningen kunna återsändas till ingivaren endast om saldot på skattekontot visar noll eller överskott. I annat fall skulle enbart ett kontoutdrag skickas ut som visar att arvsskatten debiterats och att ett underskott finns på kontot. Dessutom skulle den skattskyldige behöva informeras om att bouppteckningen inte kan återsändas förrän hela underskottet är betalt.

En lösning där en eller flera inbetalningar till skattekontot som tillsammans motsvarar den fastställda arvsskatten skulle medföra att

bouppteckningen återsändes, skulle innebära ett avsteg från principen att krediteringar normalt inte öronmärks när de registreras på skattekontot. Även andra frågeställningar skulle uppkomma. Måste inbetalningen ske efter det att beslut om arvsskatt är fattat eller räcker det med att skattekontot redan visar överskott vid tidpunkten för beslutet om arvsskatten? Dessutom skulle en sådan lösning innebära betydande merarbete för skattemyndigheterna i form av dagligt bevakningsarbete och extra avstämningar av skattekontot. De administrativa förenklingar som var ett av huvudskälen till införandet av skattekontot skulle till stor del gå förlorade.

Det förslag som Riksskatteverket lagt fram bör ställas mot risken för ökade uppbördsförluster vid betalning av arvsskatt. I dag uppgår uppbördsförlusterna årligen till i genomsnitt 0,02 % (cirka 700 000 kronor). För övriga skatteslag som exempelvis inkomstskatt, mervärdesskatt och arbetsgivaravgifter har uppbördsförlusterna de senaste åren legat på cirka 0,5 %. Även om uppbördsförlusterna för arvsskatt skulle öka något med den av Riksskatteverket föreslagna ordningen har detta endast marginell statsfinansiell betydelse. Regeringen delar Ekonomistyrningsverkets åsikt att den uppbördsförlust som eventuellt kan uppkomma är acceptabel jämfört med den administrativa förenkling och därmed minskade kostnader som den föreslagna modellen leder till.

Enligt regeringens mening talar de nu angivna omständigheterna, trots de befarade olägenheter som Kammarrätten i Stockholm och Kammarkollegiet påtalat, för den lösning som Riksskatteverket har förordat. Regeringen föreslår därför att skattemyndigheten skall återsända en ingiven bouppteckning till ingivaren så fort arvsskatten har bestämts.

Regeringens förslag föranleder ändring i 53 § lagen (2001:000) om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

6 Ikraftträdande m.m.

6.1 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Arvs- och gåvoskattens inordnande i skattekontosystemet skall gälla från och med den 1 juli 2001.

De föreslagna ändringarna i ärvdabalken, lagen om arvsskatt och gåvoskatt, skatteregisterlagen och skattebetalningslagen skall träda i kraft den 1 juli 2001.

Om en bouppteckning, arvsdeklaration eller gåvodeklaration kommit in till en tingsrätt eller skattemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Merparten av remissinstanserna har lämnat förslaget utan erinran. *Göteborgs tingsrätt* vill fästa uppmärksamhet vid de föreslagna övergångsbestämmelserna avseende lagen om arvsskatt och gåvoskatt samt skattebetalningslagen. Eftersom det i Riksskatteverkets promemoria anges att det är lämpligt att olika förändringar sker i samband med att ansvaret för inregistrering av bouppteckningar och arvsbeskattning förs över till skattemyndigheterna och eftersom skattskyldighet för arvsskatt inträder vid arvlåtarens död föreslås följande lydelse av punkten 2 i övergångsbestämmelserna för nämnda lagar: ”Beträffande bouppteckningar inkomna till tingsrätt före den 1 juli 2001 skall äldre bestämmelser gälla.”

Skälen för regeringens förslag: Riksskatteverket har föreslagit att arvs- och gåvoskattens inordnande i skattekontosystemet skall gälla från och med den 1 juli 2001. Verket har uppgett att det är ett stort antal dödsbon som inte kommit in med bouppteckning i föreskriven tid och som av tingsrätten förelagts att komma in med en bouppteckning. Dessa ärenden avses flyttas över till skattemyndigheten.

Den 1 juli 2001 tar skattemyndigheterna över ansvaret för inregistrering av bouppteckningar och för arvsbeskattningen från tingsrätterna (prop. 2000/01:21, bet. 2000/01:JuU7, rskr. 2000/01:134). För att få en så enkel och smidig övergång som möjligt bör skattekontosystemet användas för betalningen av arvsskatten redan från nämnda datum. Arvsskatten och gåvoskatten bör dessutom hanteras inom samma betalningssystem. Med hänsyn härtill föreslår regeringen, i likhet med Riksskatteverket att arvs- och gåvoskatten skall inordnas i skattekontosystemet redan från och med den 1 juli 2001.

Ändringarna i ärvdabalken, lagen (2001:000) om ändring i ärvdabalken, lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, lagen (2001:000) om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, skatteregisterlagen (1980:343) och skattebetalningslagen bör träda i kraft den 1 juli 2001. Om en bouppteckning, arvsdeklaration eller gåvodeklaration kommit in till en tingsrätt eller skattemyndighet före ikraftträdandet bör äldre bestämmelser gälla. Kommer en sådan handling i stället in till skattemyndigheten efter ikraftträdandet bör de nya reglerna gälla. Regeringen föreslår en sådan ordning.

6.2 Ekonomiska konsekvenser

Genom överföringen av bouppteckningsverksamheten till skatteförvaltningen och de förslag som läggs fram här skall arbetet kunna förenklas och effektiviseras vilket kommer att leda till statsfinansiella besparingar. För att finansiera skatteförvaltningens kostnader för bouppteckningsverksamheten skall resurser föras över från domstolsväsendet till skatteförvaltningen. I budgetpropositionen för 2001 (prop. 2000/01:1 utg.omr. 3) beräknades skatteförvaltningens kostnader för att påbörja och bedriva verksamheten under 2001 att uppgå till minst 33 miljoner kronor. I budgetpropositionen anfördes att regeringen under 2001 avser återkomma med förslag till den slutliga beräkningen för 2001 och beräkningen av de totala kostnaderna för reformen. Domstolsverket och Riksskatteverket skall senast den 1 mars 2001 lämna en redogörelse

om de ekonomiska konsekvenserna av överflyttningen såväl på kort sikt som på långt sikt (dnr Ju1999/2692). Regeringen avser att därefter återkomma med förslag till den slutliga beräkningen av de totala kostnaderna. De resurser som slutligen kommer att tillföras skatteförvaltningen skall även omfatta de förslag som nu läggs fram i dessa delar.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om ändring i ärvdabalken

20 kap.

3 a §

I paragrafen, som är ny, ges skattemyndigheten rätt att sända ut en blankett för bouppteckning till dödsboet där vissa uppgifter om den döde har förtryckts. De uppgifter som skattemyndigheten har möjlighet att förtrycka är den dödes fullständiga namn och person- eller samordningsnummer enligt folkbokföringslagen (1991:481), hemvist, dödsdag, civilstånd, äktenskapsförord och fastighetsinnehav.

Vad som avses med hemvist framgår av 10 kap. 1 § rättegångsbalken.

Även vissa uppgifter som rör den dödes efterlevande make, nämligen namn och fastighetsinnehav, får förtryckas liksom uppgift om dödsboets adress.

Med dödsboets adress avses den adress som dödsboet har i det centrala skatteregistret.

7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:000) om ändring i ärvdabalken

20 kap.

8 §

I paragrafen har, när det gäller frågan om till vilken skattemyndighet en bouppteckning skall ges in, hänvisningen till beslutande myndighet enligt 34 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt (AGL), som enligt regeringens nu framlagda förslag skall innehålla en hänvisning till 2 kap. 2 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483, SBL) i förenklande syfte ersatts med en hänvisning direkt till de aktuella bestämmelserna i skattebetalningslagen.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

46 a §

I paragrafen, som är ny, har införts bestämmelser om anstånd med att lämna en sådan deklARATION som avses i 45 §. Bestämmelserna har

utformats med bestämmelserna om anstånd med att lämna skattedeklaration i 10 kap. 24 § SBL som förebild.

47 a §

I paragrafen, som är ny, har tagits in bestämmelser om förseningsavgift i de fall en sådan gåvodeklaration som avses i 45 § första stycket D lämnas in för sent. Bestämmelserna har utformats med bestämmelserna i 15 kap. 6 § SBL som förebild.

47 b §

I paragrafen, som är ny, har i *första stycket* införts bestämmelser om befrielse från sådan förseningsavgift som avses i 47 a §. Bestämmelserna har utformats med bestämmelserna i 15 kap. 6 § SBL som förebild.

I *andra stycket* har tagits in en bestämmelse som ger skattemyndigheten en skyldighet att tillämpa reglerna om befrielse ex officio. Bestämmelsen har haft 15 kap. 8 § SBL som förebild.

54 §

Ändringarna i *första meningen i första stycket* föranleds av att räntebestämmelserna i 52 § 1 mom. har ersatts av räntebestämmelserna i 19 kap. SBL.

I *andra meningen* anges att den skattskyldige även skall betala sådan ränta till dödsboet som boet betalat enligt bestämmelserna i 19 kap. SBL.

I *tredje meningen* anges den ränta som den skattskyldige skall betala till dödsboet och som avses täcka dödsboets ränteförlust på grund av att dödsboet förskjutit vissa belopp. Bestämmelsen har i förenklande syfte preciserats. Den nya bestämmelsen reglerar endast den räntesats och den tid efter vilken räntan skall beräknas. Den avser inte att reglera vare sig skatteplikt eller avdragsrätt för räntan. Dessa frågor regleras av huvudreglerna i 42 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229).

I *andra stycket* har hänvisningen till betalningsfristen i 52 § 1 mom. ersatts av en hänvisning till bestämmelserna i 16 kap. 7 a § SBL eftersom 52 § 1 mom. nu föreslås upphöra att gälla. Av samma anledning har bestämmelsen om ränta slopats.

58 b §

I paragrafen, som är ny, har tagits in den bestämmelse som hittills har funnits i 61 § andra stycket. Av förslaget till lag om ändring i lagen (2001:000) om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt framgår att 61 § skall upphävas.

55 § 2 och 4–6 mom.

Momenten upphör att gälla och ersätts av skattebetalningslagens bestämmelser om anstånd med betalning av skatt och anståndsrenta (17 kap. respektive 19 kap. 6 § SBL).

7.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:000) om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

34 §

Skattebetalningslagens bestämmelser om debitering och betalning avses gälla också i fråga om arvsskatt. När det gäller bl.a. bestämmande av arvsskatt tillämpas däremot bestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt. På grund härav behövs fortfarande bestämmelser om behörig myndighet i förevarande paragraf.

I *första stycket* anges beslutande myndighet såvitt gäller beslut enligt någon bestämmelse i lagen om arvsskatt och gåvoskatt som rör arvsskatt genom en hänvisning till bestämmelserna om beslutande myndighet i 2 kap. 2 eller 5 § SBL.

Hänvisningen sker till den skattemyndighet som enligt skattebetalningslagen är behörig att fatta beslut som rör den avlidnes, dvs. arvlåtarens eller testators, dödsbo. Dessa bestämmelser avses gälla även när dödsboet inte skall förskjuta skatten, dvs. när det är någon annan än dödsboet, exempelvis arvtagare eller testamentstagare, som skall betala arvsskatten, eftersom behörighetsregeln inte knyter an till den skattskyldige utan till den avlidne.

I de fall arvsskatten inte skall förskjutas av dödsboet utan betalas av den som fått egendom skall den avlidnes skattekonto inte påföras arvsskatten. Den skall i stället påföras den skattskyldiges konto. Om detta skattekonto finns hos en annan skattemyndighet än den som har rätt att fatta beslut om skatten skall den myndigheten underrättas om skattebeslutet och registrera beloppet på den skattskyldiges konto.

Om någon typ av arvsskatteärenden har flyttats över till en annan skattemyndighet enligt 2 kap. 5 § SBL gäller bestämmelserna i den paragrafen.

I *andra stycket* har, såvitt gäller debitering och betalning av arvsskatt, tagits in en hänvisning till bestämmelserna i skattebetalningslagen (jfr 1 kap. 1 a § SBL). Med "betalning" avses också, på samma sätt som i skattebetalningslagen, återbetalning av för mycket betald skatt.

Nuvarande bestämmelser i *tredje stycket* utom den som avser förvaring av handlingar ersätts av bestämmelserna i skattebetalningslagen.

44 §

Skattebetalningslagens bestämmelser om debitering och betalning avses gälla också i fråga om gåvoskatt. När det gäller bl.a. bestämmande av gåvoskatt tillämpas däremot bestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt. På grund härav behövs fortfarande bestämmelser om behörig myndighet i förevarande paragraf.

I *första stycket* anges beslutande myndighet såvitt gäller beslut enligt någon bestämmelse i lagen om arvsskatt och gåvoskatt som rör gåvoskatt genom en hänvisning till bestämmelserna om beslutande myndighet i 2 kap. 1, 2 och 5 §§ SBL.

Den tidpunkt som är avgörande för vilken skattemyndighet som är behörig att fatta beslut om gåvoskatt är den då skattskyldigheten inträder. När skattskyldigheten inträder anges i 36 § AGL. Bestämmelsen tar i sin egenskap av specialreglering över de allmänna reglerna i 2 kap. 1 och

2 §§ SBL där den aktuella tidpunkten knyts an till det år då beslutet skall fattas.

När det är fråga om gåvotagare som är fysiska personer gäller alltså behörighetsreglerna i 2 kap. 1 § SBL. Är det i stället fråga om en gåvotagare som är juridisk person gäller behörighetsreglerna i 2 kap. 2 § SBL.

Om det är fråga om ett sådant gåvoskatteärende som har flyttats över till en annan skattemyndighet enligt bestämmelserna 2 kap. 5 § SBL gäller bestämmelserna i den paragrafen.

I *andra stycket* har, såvitt gäller debitering och betalning av gåvoskatt, tagits in en hänvisning till bestämmelserna i skattebetalningslagen (jfr 1 kap. 1 a § SBL). Med ”betalning” avses också, på samma sätt som i skattebetalningslagen, återbetalning av för mycket betald skatt.

Nuvarande bestämmelser i *tredje stycket* utom den som avser förvaring av handlingar ersätts av bestämmelserna i skattebetalningslagen.

52 § 1 mom.

Momentet upphör att gälla och ersätts av skattebetalningslagens bestämmelser om inbetalning av skatt och ränta (16 respektive 19 kap. SBL).

52 a §

Paragrafen upphör att gälla och ersätts av skattebetalningslagens bestämmelser om ränta (se bl.a. 19 kap. 7 b § SBL).

53 §

Första stycket har endast ändrats i redaktionellt hänseende.

Nuvarande andra–fjärde styckena upphör att gälla och ersätts av skattebetalningslagens bestämmelser om inbetalning av skatt (16 kap. SBL), ränta (19 kap. SBL) och indrivning (20 kap. SBL).

Nuvarande femte och sjätte styckena upphör också att gälla eftersom det inte längre skall krävas att arvsskatten är betald innan bouppteckning eller tilläggsbouppteckning återsänds till ingivaren och inte heller innan handling som avses i 49 a § AGL återsänds.

55 § 1 och 3 mom.

Momenten upphör att gälla och ersätts av skattebetalningslagens bestämmelser om anstånd med betalning av arvsskatt och gåvoskatt (se 17 kap. 6 a och 6 b §§ SBL).

61 §

Paragrafen upphör att gälla. Första och tredje styckena ersätts av skattebetalningslagens bestämmelser om återbetalning av skatt (18 kap. skattebetalningslagen) och ränta (19 kap. SBL). Bestämmelsen i andra stycket har flyttats till en ny paragraf, 58 b §, i lagen om arvsskatt och gåvoskatt.

61 a §

Paragrafen upphör att gälla och ersätts av skattebetalningslagens bestämmelser om intäktsränta (19 kap. 12 och 14 §§ SBL).

70 §

Paragrafen upphör att gälla och ersätts av skattebetalningslagens bestämmelser om verkställighet (23 kap. 7 och 8 §§ SBL).

7.5 Förslaget till lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343)

1 §

Ändringen i *andra stycket 4* föranleds av att det även sedan arvs- och gåvoskatten infogats i skattekontosystemet är bestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt som skall gälla vid redovisning och bestämmande av sådan skatt.

Paragrafen har dessutom tillförts en ny punkt, *punkt 4*, i *tredje stycket* vari det anges att skatteregistren får användas även för verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken (ÄB). Den verksamhet som avses är den registrering av bouppteckningar och dödsboanmälningar som styrs av reglerna i 20 kap. ÄB.

7 §

Ändringen i *punkt 3* föranleds av att det även sedan arvs- och gåvoskatten infogats i skattekontosystemet är bestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt som skall gälla vid bestämmande av sådan skatt.

Paragrafen har dessutom tillförts en ny punkt, *punkt 34*, vari det anges att också uppgifter om bouppteckning eller dödsboanmälan, dödsbodelägare, tillgångar och skulder samt övriga uppgifter som behövs i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken får registreras i det centrala skatteregistret.

10 §

I *andra stycket* görs en följdändring till ändringen i 7 § så att skattemyndigheten i regionen får ha terminalåtkomst även till de uppgifter som anges i 7 § 34 och som rör verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälningar enligt ärvdabalken.

13 a §

I paragrafen, som är ny, anges i *första stycket första meningen* vilka sökbegrepp som får användas vid sökning i skatteregistren när det gäller sökning i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken eller arvsskatteärenden.

I *första stycket andra meningen* anges vilka ytterligare sökbegrepp som får användas vid sökning efter en elektronisk handling när det gäller sökning i samma verksamheter. Bestämmelsen avses gälla t.ex. vid sökning efter en bouppteckning som scannats in.

Begränsningsregeln i *andra stycket* i fråga om känsliga personuppgifter avses gälla vid sökning såväl efter en uppgift som registrerats i skattedatabasen som vid sökning efter en elektronisk handling.

19 §

Andra stycket ändras så att de uppgifter om bouppteckningar och dödsboanmälan som anges i 7 § andra stycket 34 får bevaras även efter utgången av den tid som anges i paragrafens första stycke.

I *sjätte stycket*, som är nytt, har tagits in en bestämmelse om att bouppteckningar som finns registrerade på medium för automatiserad behandling i det centrala skatterregistret skall bevaras (jfr kommentaren till 20 § första stycket).

20 §

I *första stycket* har tagits in ett undantag från gallringsbestämmelserna som innebär att bouppteckningar som finns registrerade på medium för automatiserad behandling i de regionala skatterregistren skall bevaras (jfr kommentaren till 19 § sjätte stycket).

7.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:000) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet

1 kap.

4 §

Verksamheten med registrering av bouppteckningar samt dödsboanmälan kan inte anses falla in under punkt 1 i den nu aktuella paragrafen som gäller ”fastställande av underlag för samt redovisning, bestämmande, betalning och återbetalning av skatter eller avgifter” och inte heller under någon annan av paragrafens nuvarande åtta punkter. Paragrafen har därför tillförts en ny punkt som anger att uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs inom skatteförvaltningen även för verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken. Vad som avses med den verksamheten är den registrering av bouppteckningar samt förvaring av dödsboanmälningar som styrs av reglerna i 20 kap. ÄB.

Den nya punkten har av systematiska skäl tagits in närmast före nuvarande punkt 8 och således fått denna beteckning vilket i sin tur lett till att nuvarande punkt 8 betecknas punkt 9.

2 kap.

2 §

Paragrafens tillämpningsområde har utvidgats till att avse även verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken (jfr 1 kap. 4 § 8).

3 §

Paragrafens första stycke har tillförts en ny punkt, *punkt 11*, som anger att för de ändamål som anges i 1 kap. 4 § får även de uppgifter som behövs i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken behandlas i databasen. Vad som avses ”med övriga uppgifter som behövs i verksamheten” är sådana uppgifter som en

bouppteckning eller dödsboanmälan skall innehålla enligt de materiella bestämmelserna i ärvdabalken och lagen om arvsskatt och gåvoskatt.

Att punkten 11 har gjorts mindre detaljerad än motsvarande tillägg i 7 § 34 skatteregisterlagen (1980:343) hänger samman med att den lagstiftningsteknik som används i lagen om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet inte innebär någon detaljreglering. En sådan avses i stället ske i förordningsform.

10 §

I *första stycket* anges vilka sökbegrepp som får användas vid sökning efter en elektronisk handling. Ändringen i stycket innebär att begränsningsregeln i sista meningen har flyttats till ett nytt tredje stycke och att regelns tillämpningsområde har utvidgats till att avse även sådan sökning som avses i det nya andra stycket.

I *andra stycket*, som är nytt, har tagits in bestämmelser om en begränsning av sökbegrepp vid sökning i skattedatabasen i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken samt i verksamheten med uttag av arvsskatt. I dessa verksamheter får endast uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100) användas som sökbegrepp. Vid sökning efter handlingar som avses i 4 §, dvs. elektroniska handlingar, får emellertid dessutom uppgift om namn och person- eller samordningsnummer användas som sökbegrepp.

I *tredje stycket*, som också är nytt, har tagits in en begränsning i fråga om känsliga uppgifter som avses gälla vid sådan sökning som avses i såväl första som andra stycket. Samma regel fanns tidigare i första stycket sista meningen.

7.7 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

1 kap.

1 a §

I paragrafen, som är ny, återfinns bestämmelser som innebär att skattebetalningslagen blir tillämplig även vid debitering och betalning av arvsskatt och gåvoskatt samt förseningsavgift som fastställts med stöd av 47 a § AGL. Dessutom blir skattebetalningslagen gällande vid bestämmande, debitering och betalning av ränta på sådan skatt och avgift.

3 §

Ändringen är en direkt följd av införandet av den nya 1 a §. Termer och uttryck som används i skattebetalningslagen i samband med arvsskatt och gåvoskatt har således samma betydelse som i lagen om arvsskatt och gåvoskatt.

4 §

I en ny punkt, *punkt 7*, i *tredje stycket* har tagits in en bestämmelse om att ett dödsbo som har att förskjuta arvsskatt enligt 54 § AGL skall likställas med skattskyldig. Bestämmelsen har ansetts nödvändig eftersom den som

slutligen har att svara för arvsskatten, dvs. den skattskyldige, är den som fått egendom genom arv eller testamente.

Den nya bestämmelsen leder till att arvsskatt som skall förskjutas av ett dödsbo skall registreras på samma skattekonto som arvlåtarens eller testatorns skatte- och avgiftsskulder, dvs. på den avlidnes skattekonto (se avsnitt 5.5).

2 kap.

2 §

I *tredje stycket* har orden ”den skattskyldige” ersatts med ”den avlidne”. Ändringen föranleds av att skattebetalningslagens behörighetsregler avses gälla även i fråga om debitering och betalning av arvsskatt och när det gäller arvsskatt är det ju inte den avlidne som är skattskyldig.

När bestämmelserna i den nu aktuella paragrafen knyter an till ”året före det år då beslutet skall fattas” knyter de inte an till ett beskattningsår utan till ett kalenderår (jfr 1 kap. 6 § SBL). När det gäller gåvoskatt innebär bestämmelserna att förhållandena den 1 november året före det kalenderår då skattskyldigheten inträder avgör vilken skattemyndighet som är rätt beslutsmyndighet (jfr kommentaren till 44 § AGL).

11 kap.

1 §

I en ny punkt, *punkt 4*, i *andra stycket* har tagits in en bestämmelse som likställer sådana beslut om betalningsskyldighet för arvs- och gåvoskatt som bestämts enligt bestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt med beskattningsbeslut i skattebetalningslagens betydelse. Bestämmelsen leder bl.a. till att även skatt som har bestämts enligt bestämmelserna i lagen om arvsskatt och gåvoskatt skall registreras på ett skattekonto (jfr 3 kap. 5 § tredje stycket SBL).

12 kap.

6 §

I *första stycket* har en ändring gjorts som innebär att bestämmelserna om företräदारansvar inte blir tillämpliga i de fall ett dödsbo har debiterats sådan arvsskatt som det varit skyldigt att förskjuta enligt bestämmelserna i 54 § AGL. Om sådan skatt inte betalas avses i stället bestämmelserna i 12 kap. 9 § SBL bli tillämpliga.

9 §

I *första stycket* har bestämmelsen om vad som skall gälla om ett dödsbo har skiftats tagits bort och flyttats till tredje stycket. En redaktionell ändring har också gjorts.

I *andra stycket*, som är nytt, anges i förtydligande syfte att dödsbo ansvarar för sådan arvsskatt som skall förskjutas av dödsboet.

Vad som skall gälla i fråga om sådan skatt som dödsboet ansvarar för om dödsboet har skiftats anges i *tredje stycket*, som också är nytt. Bestämmelsen gäller också i fråga om sådan arvsskatt som skall förskjutas av dödsboet.

Att även beslut om ansvar enligt förevarande paragraf fattas av skattemyndigheten framgår av bestämmelserna i 2 kap.

16 kap.

7 a §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om betalningsfrist och förfallodagar för arvsskatt och gåvoskatt samt förseningsavgift enligt lagen om arvsskatt och gåvoskatt.

9 §

Ändringen i *första stycket* är en direkt följd av att det i en ny paragraf, 10 a §, har tagits in ytterligare ett undantag från huvudregeln i förevarande paragraf.

10 a §

I denna paragraf finns ett undantag från huvudregeln i 9 §. Om ett dödsbo är skyldigt att förskjuta den arvsskatt som belöper på ett legat, skall dödsboet ha möjlighet att betala den skatten före boets övriga skatteskulder. I paragrafen ges därför dödsboet möjlighet att vid inbetalning av skatt enligt denna lag bestämma att inbetalningen skall avse den skatteskuld som hänför sig till ett legat. Samma sak skall gälla om legatarien väljer att själv betala in den arvsskatt som hänför sig till legatet till dödsboets skattekonto och begär att inbetalningen skall räknas av mot skatten på legatet. Om dödsboet självt är skattskyldigt för legatet, t.ex. genom ett förordnande i ett testamentet, skall däremot huvudregeln i 9 § gälla.

17 kap.

6 a §

Bestämmelserna i paragrafen, som är ny, ersätter de bestämmelser om anstånd med betalning av arvsskatt och gåvoskatt som hittills har funnits i 55 § 1 mom. första och andra styckena samt 2 mom. AGL.

6 b §

Bestämmelserna i paragrafen, som är ny, ersätter de bestämmelser om bankgaranti eller borgen som hittills har funnits i 55 § 3 mom. AGL.

7 §

Ändringen är en direkt följd av införandet av 6 a §.

Anståndsbestämmelsen i den nu aktuella paragrafen avses ersätta den anståndsbestämmelse som nu finns i 55 § 1 mom. tredje stycket AGL.

19 kap.

6 §

I paragrafen har i *andra stycket* ett tillägg gjorts som innebär att kostnadsränta skall beräknas även på belopp som omfattas av betalningsanstånd enligt bestämmelserna i den nu föreslagna nya paragrafen, 17 kap. 6 a § SBL.

7 b §

I paragrafen, som är ny, har tagits in bestämmelser om beräkning av kostnadsränta i de fall det genom ett omprövningsbeslut eller beslut av domstol har bestämts att ytterligare skatt skall betalas för förvärv av viss

egendom. Bestämmelsen gäller då förvärvet har skett genom såväl arv som gåva. Bestämmelsen ersätter 52 a § AGL.

23 kap.

7 §

Ändringen i paragrafen föranleds av att bestämmelserna i skattebetalningslagen om debitering och betalning skall gälla även i fråga om arvsskatt och gåvoskatt. Reglerna om verkställighet skall vara enhetliga. Om någon begär att ett beslut om bestämmande av skatt enligt lagen om arvsskatt och gåvoskatt skall omprövas eller om ett sådant beslut överklagas skall detta därför inte inverka på skyldigheten att betala den skatt som omprövningen eller överklagandet rör och som har debiterats enligt skattebetalningslagens bestämmelser.

7.8 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

8 kap.

7 §

Räntebestämmelsen i 61 § andra stycket AGL har flyttats till en ny paragraf, 58 b §, i samma lag. Sådant ränta skall även i fortsättningen vara skattefritt. Detta anges i *första strecksatsen* i den nu aktuella paragrafen.

Bestämmelserna i 61 § första och tredje styckena AGL skall upphöra att gälla och ersättas av skattebetalningslagens regler om ränta. En bestämmelse om att sådant ränta är skattefritt finns redan i paragrafens sista strecksats.

9 kap.

8 §

Ändringen i *första strecksatsen* i första stycket föranleds av att räntebestämmelserna i 52, 52 a och 55 §§ AGL skall upphöra att gälla och ersättas av skattebetalningslagens regler om anståndsrenta.

Att anståndsrenta enligt skattebetalningslagen inte får dras av framgår av sista strecksatsen i paragrafens första stycke.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1941:416)¹ om arvsskatt och gåvoskatt

dels att 52 § 1 och 2 mom., 52 a, 55, 61 och 61 a §§ skall upphöra att gälla,

dels att 34, 44 och 53 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas fyra nya paragrafer, 46 a, 46 b, 46 c och x §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 §²

Beskattningsmyndighet är den tingsrätt vid vilken arvlåtaren (testator) eller, då fråga är om egendom till vilken en föregående innehavare på livstid haft i 8 § första eller andra stycket avsedd rätt, denne hade att svara i mål som rörde hans person.

Om det inte finns någon tingsrätt som är behörig enligt första stycket, tas skatteärendet upp av Stockholms tingsrätt.

Regeringen får bestämma att även sådana anställda i en tingsrätt som inte är lagfarna domare skall få handlägga enkla ärenden om arvsskatt.

Beslut om arvsskatt fattas av den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut som rör arvlåtaren enligt 2 kap. 1, 2 eller 5 §§ skattebetalningslagen (1997:483).

44 §³

Beskattningsmyndighet är skat-

Beslut om gåvoskatt fattas av

---

¹ Senaste lydelse av

52 § 1 mom. 1992:625

52 § 2 mom. 1984:659

52 a § 1990:337

55 § 1 mom. 1983:384

55 § 2 mom. 1990:337

55 § 3 mom. 1983:384

55 § 4 mom. 1990:337

55 § 6 mom. 1990:337.

² Senaste lydelse 1996:253.

³ Senaste lydelse 1998:247.

temyndigheten i den region, där den skattskyldige var folkbokförd, när skattskyldigheten inträdde, eller, om han då ej var folkbokförd inom riket, där han var bosatt eller stadigvarande vistades.

I fråga om juridisk person är beskattningsmyndighet skattemyndigheten i den region, där styrelsen eller förvaltningen hade sitt säte, när skattskyldigheten inträdde.

Finnes ej behörig beskattningsmyndighet efter vad nu sagts upptages skatteärendet av Skattemyndigheten i Stockholm.

den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut enligt 2 kap. 1, 2 eller 5 §§ skattebetalningslagen (1997:483).

46 a §

Förseningsavgift skall tas ut med 1 000 kronor om den som enligt 45 § är skyldig att lämna en deklaration inte gjort detta inom föreskriven tid.

Förseningsavgift tas inte ut om den skattskyldige har avlidit.

46 b §

Den skattskyldige skall befrias helt från förseningsavgift om

1. underlåtenheten kan antas ha sådant samband med den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller liknande förhållande att den framstår som ursäktlig,

2. underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till uppgiftens art eller någon annan särskild omständighet, eller

3. det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut avgiften.

46 c §

Förseningsavgift tas inte ut om den skattskyldige har avlidit.

Om det finns särskilda skäl, får skattemyndigheten bevilja en skattskyldig anstånd med att lämna deklaration. En ansökan om anstånd skall ha kommit in till skattemyndigheten senast den dag

då deklarationen skulle ha kommit in.

Ändras förutsättningarna för anståndet innan anståndstiden gått ut, skall anståndet omprövas.

53 §⁴

I fall där *underrätt* fastställt skatt, skall rätten till den skattemyndighet, som enligt 52 § 1 mom. tredje stycket är *uppbördsmyndighet*, snarast översända en till rätten ingiven bouppteckning eller någon annan handling, som sägs i 51 § andra stycket, eller en bouppteckning, som tillhandahållits rätten enligt tredje stycket sistnämnda paragraf. Dessutom är rätten skyldig att, enligt vad regeringen närmare bestämmer, lämna skattemyndigheten de uppgifter, som behövs för *uppbörd* av skatten. *Vad som nu sagts gäller också i tillämpliga delar, när överrätt fastställt skatt till ett högre belopp än som förut beräknats eller när en skattskyldig vitsordat en anmärkning som framställts av den enligt 64 § 1 mom. förordnade granskningsmyndigheten.*

Inbetalning enligt 52 § 1 mom. tredje stycket skall ske till särskilt konto hos skattemyndigheten. Skatten skall anses vara betald den dag, då inbetalningskort eller gireringshandlingar kommit in till Posten Aktiebolag eller, om staten har ingått avtal om förmedling av skatteinbetalningen med en bank, till banken.

Om skatt inte betalas inom föreskriven tid, skall dröjsmålsavgift tas ut enligt lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift om inte annat följer av 6 § sista stycket. Den obetalda skatten och dröjsmålsavgiften skall lämnas för indrivning. Regeringen får

I fall där *domstol* fastställt skatt, skall rätten till skattemyndigheten, snarast översända en till rätten ingiven bouppteckning eller någon annan handling, som sägs i 51 § andra stycket, eller en bouppteckning, som tillhandahållits rätten enligt tredje stycket sistnämnda paragraf. Dessutom är rätten skyldig att, enligt vad regeringen närmare bestämmer, lämna skattemyndigheten de uppgifter, som behövs för *debitering* av skatten.

⁴ Senaste lydelse 1997:508.

föreskriva att indrivning inte behöver begäras för ett ringa belopp. Skattemyndigheten får medge befrielse helt eller delvis från skyldigheten att betala dröjsmålsavgift, om det finns särskilda skäl.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

Handling, som enligt första stycket tillställts skattemyndigheten och som ingivaren äger återfå må skattemyndigheten icke utlämna till denne förrän skatt, med vars erläggande anstånd ej medgivits, blivit erlagd. Innan handlingen utlämnas, skall den förseas med anteckning om beloppet av inbetald skatt.

Handling som avses i 49 a § överlämnas till den skattskyldige sedan skatt, med vars erläggande anstånd ej medgivits, blivit erlagd. Innan handlingen utlämnas, skall den förseas med anteckning om beloppet av inbetald skatt.

x §

Skattemyndigheten får för personer som avlidit till dödsboet översända en förtryckt bouppteckningsblankett.

Följande uppgifter får förtryckas:

1. den avlidnes namn och personnummer samt dagen för dödsfallet,
2. adressen till dödsboet,
3. civilstånd och äktenskapsförord,
4. fastighetsinnehav.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2001.

2. Om skattskyldigheten har inträtt före den 1 juli 2001 gäller äldre bestämmelser.

1.2 Förslag till lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteregisterlagen (1980:343)⁵ att 1, 7 och 19 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

För de ändamål som anges i denna paragraf skall med hjälp av automatisk databehandling föras ett centralt skatteregister för hela riket och ett regionalt skatteregister för varje region.

Registren skall användas vid beskattning för

1. samordnad registerföring av identifieringsuppgifter beträffande fysiska och juridiska personer,

2. revisions- och annan kontrollverksamhet,

3. taxering enligt taxeringslagen (1990:324) samt bestämmande av pensionsgrundande inkomst,

4. redovisning, bestämmande och betalning av skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483), mervärdesskattelagen (1994:200), lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta och lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter.

Registren skall dessutom användas för

1. avräkning enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,

2. bestämmande av skattereduktion enligt lagen (1993:672) om skattereduktion för utgifter för byggnadsarbete på bostadshus, lagen (1995:1623) om skattereduktion för riskkapitalinvesteringar, lagen (1996:725) om skattereduktion för utgifter för byggnadsarbete på bostadshus och lagen (1996:1231) om skattereduktion för fastighetsskatt i vissa fall vid 1997-2001 års taxeringar,

3. gäldenärsutredning enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

3. gäldenärsutredning enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.,

4. verksamheten med boupp-teckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken.

Det centrala skatteregistret skall också användas för andra utredningar i kronofogdemyndigheternas exekutiva verksamhet än som avses i tredje stycket och för Riksskatteverkets tillsyn enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

7 §⁶

För fysisk och juridisk person får, utöver de uppgifter som anges i 5 och 6 §§, det centrala skatteregistret innehålla följande uppgifter.

1. Sådana uppgifter om ägarförhållandena i fåmansföretag, företag som enligt 57 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall behandlas som

⁵ Senaste lydelse 1996:1248.

⁶ Senaste lydelse 1999:1248.

fåmansföretag, fåmanshandelsbolag och dotterföretag som avses i 2 kap. 16 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter, uppgift om företagsledare i dessa företag samt uppgift om delägare i enkelt bolag och partrederi.

2. Uppgifter angående avslutad revision, verkställt besök eller annat sammanträffande enligt 3 kap. 7 § taxeringslagen (1990:324) eller 14 kap. 6 § skattebetalningslagen (1997:483). För varje sådan åtgärd får anges tid, art, beskattningsperiod, skatteslag, myndighets beslut om beloppsmässiga ändringar av skatt eller underlag för skatt med anledning av åtgärden samt uppgift huruvida bokföringsskyldighet har fullgjorts.

3. Uppgift om registrering av skyldighet att betala skatt, uppgift om innehav av skattsedel på preliminär skatt, uppgifter om beslut om återkallelse av F-skattsedel med angivande av skälen för beslutet, uppgifter som behövs för att bestämma skatt enligt skattebetalningslagen, lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter och mervärdesskattelagen (1994:200) samt uppgifter om redovisning, inbetalning och återbetalning av sådana skatter eller avgifter.

4. Uppgift om maskinellt framställt förslag till beslut om beskattning.

5. Uppgift om ansökan om anstånd med att lämna deklaration, uppgift om beslut om anstånd med att lämna deklaration och med att betala skatt, dock ej skälen för ansökningarna eller besluten, samt uppgift om att laga förfall föreligger för underlåtenhet att fullgöra deklarationsskyldighet.

6. Administrativa och tekniska uppgifter som behövs för beskattningen.

7. Uppgifter som skall lämnas i förenklad självdeklaration, särskild självdeklaration enligt 2 kap. 10 § första stycket punkterna 2-4 och andra stycket lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter samt uppgifter som skall lämnas enligt 2 kap. 25 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter.

8. Uppgift om beslut om beskattning, dock ej skälen för beslutet och uppgift om utmätning enligt 18 kap. 9 § skattebetalningslagen.

9. Uppgift om att fordran mot personen registrerats hos kronofogdemyndighet, uppgift om indrivningsresultat, uppgift om att en person ålagts betalningsskyldighet i egenskap av bolagsman eller företrädare för en juridisk person, uppgift om beslut om skuldsanering, ackord, likvidation eller konkurs samt uppgift om betalningsinställelse.

10. Uppgift om antal anställda och de anställdas personnummer.

11. Uppgift om telefonnummer, särskild adress för skattsedelsförsändelse samt namn, adress och telefonnummer för ombud.

12. Uppgift från kontrolluppgift som enligt 3 kap. lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter skall lämnas utan föreläggande samt från sådan särskild uppgift som avses i 2 kap. 19 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

13. Uppgift om beteckning, köpeskilling, basvärde, delvärde, taxeringsvärde, omräknat delvärde, beskattningsnatur, typ av fång och tidpunkt för fång för fastighet som ägs eller innehas av personen, andelens storlek om fastigheten har flera ägare och övriga uppgifter som behövs för beräkning av statlig fastighetsskatt samt uppgift som behövs för värdering av bostad på fastighet.

14. Uppgift om tid och art för planerad eller pågående revision samt beskattningsperiod och skatteslag som denna avser samt uppgift om tid för planerat besök eller annat sammanträffande enligt 3 kap. 7 § taxeringslagen eller 14 kap. 6 § skattebetalningslagen.

15. Uppgift om postgiro- och bankgironummer, om personen är näringsidkare samt, om fullmakt lämnats för bank- eller postgiro att ta emot skatteåterbetalning på ett konto, datum för fullmakten samt kontots nummer och typ.

16. Uppgift om antal dagar för vilka den skattskyldige uppburit sjöinkomst som avses i 64 kap. 3 och 4 §§ inkomstskattelagen.

17. Uppgift om omsättning i näringsverksamhet.

18. Uppgifter angående resultat av bruttovinstberäkning, annan beräkning av relationstal eller liknande, skönsmässig beräkning och belopp som under beskattningsåret stått till förfogande för levnadskostnader.

19. Uppgift från centrala bilregistret om innehav av fordon samt om fordonets registreringsnummer, märke, typ och årsmodell samt tillstånd enligt yrkestrafiklagen (1998:490) och lagen (1998:492) om biluthyrning.

20. Uppgift för beräkning av skattereduktion för fackföreningsavgift, uppgifter enligt 6 § första och andra styckena lagen (1993:672) om skattereduktion för utgifter för byggnadsarbete på bostadshus, uppgifter enligt 7 § lagen (1995:1623) om skattereduktion för riskkapitalinvesteringar, uppgifter enligt 6 § första och andra styckena lagen (1996:725) om skattereduktion för utgifter för byggnadsarbete på bostadshus för bestämmande av skattereduktion enligt nämnda lagar samt uppgift om beslut om sådan skattereduktion, uppgifter för bestämmande av skattereduktion enligt lagen (1996:1231) om skattereduktion för fastighetsskatt i vissa fall vid 1997-2001 års taxeringar samt uppgift om beslut om sådan skattereduktion.

21. Uppgift om bosättningsland och tidpunkt för byte av bosättningsland.

22. Uppgifter om antal årsanställda i en koncern i fall som avses i 2 kap. 16 § sista stycket lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter, totalt respektive i Sverige, koncernomsättning och koncernbalansomslutning för koncernmoderföretag.

23. Uppgift om beteckning på ersättningsbostad som avses i 47 kap. 5 § inkomstskattelagen, uppskovsavdragets storlek, belopp som enligt 47 kap. 11 § nämnda lag skall minska anskaffningsutgiften samt, om ersättningsbostaden utgörs av bostad som avses i 47 kap. 5 § andra stycket nämnda lag, föreningens eller bolagets organisationsnummer och namn.

24. Uppgift som skall lämnas enligt 10 kap. 17 § första stycket 5 och andra stycket samt 33 § skattebetalningslagen.

25. Uppgifter från aktiebolagsregistret om styrelseledamöter, verkställande direktör, firmatecknare och revisor, om att styrelsen inte är fulltalig eller att årsredovisning inte har lämnats i tid, om företagsrekonstruktion och fusion samt uppgifter från handels- och föreningsregistret om firmatecknare, revisor och företagsrekonstruktion.

26. Uppgifter från Alkoholinspektionen om tillstånd enligt alkohollagen (1994:1738) och om omsättning enligt restaurangrapport.

27. Uppgifter från länsarbetsnämnder om beslut om arbetsmarknadspolitiska åtgärder samt utbetalat belopp och datum för utbetalningen.

28. Uppgifter från Tullverket om debiterad mervärdesskatt vid import, exportvärden, antal import- och exporttillfällen samt de tidsperioder som uppgifterna avser samt uppgifter från verket som behövs för tillämpningen av 3 kap. 30 § andra stycket mervärdesskattelagen.

29. Uppgifter från Riksförsäkringsverket om försäkring motkostnader för sjuklön såvitt avser arbetsgivarens organisations- eller personnummer, beräknad lönesumma, datum då försäkringen börjat gälla och datum för förändring av lönesumma, om sjukpenninggrundande inkomst av annat förvärvsarbete såvitt avser den försäkrades personnummer och datum för inkomstanmälan samt om utsänd person såvitt avser uppgifter från intyg om tillämplig lagstiftning och intyg om utsändning.

30. Uppgift om att en näringsidkare ingår i en sådan mervärdesskattegrupp som avses i 6 a kap. 1 mervärdesskattelagen.

31. Uppgift om uppskovsbelopp vid andelsbyte enligt 49 kap. inkomstskattelagen, namn och organisationsnummer på det överlåtna företaget, antal andelar som lämnats som ersättning vid andelsbytet samt namn och organisationsnummer på det köpande företaget samt de övriga uppgifter som behövs för beskattning av uppskovsbelopp.

32. Uppgift om uppskovsbelopp vid koncerninterna andelsavyttringar enligt 25 kap. 6-27 §§ inkomstskattelagen, namn och organisationsnummer på det överlåtna företaget, antalet överlåtna andelar samt de övriga uppgifter som behövs för beskattning av vinsten.

33. Uppgift om avgiftsskyldighet till annat registrerat trossamfund än Svenska kyrkan och uppgift om tillhörighet till icketerritoriell församling inom Svenska kyrkan.

34. Uppgifter om bouppteckning eller dödsboanmälan, dödsbo- delägare, tillgångar och skulder samt övriga uppgifter som behövs i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken.

10 §⁷

Terminalåtkomst till uppgifter i det centrala skatterregistret får finnas endast för de ändamål som anges i 1 § och i den utsträckning i övrigt som anges i andra-femte styckena.

Skattemyndigheten i regionen får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§, 7 § 1-6, 7, dock endast ifråga om uppgifter som skall lämnas enligt 2 kap. 19 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter, 8, 9, 13-15, 17, 22 och 25

Skattemyndigheten i regionen får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§, 7 § 1-6, 7, dock endast ifråga om uppgifter som skall lämnas enligt 2 kap. 19 § lagen om (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter, 8, 9, 13-15, 17, 22,

⁷ Senaste lydelse 1999:100.

samt de uppgifter därutöver som behövs för utfärdande av skattsedel och dubblettskattsedel. Skattemyndigheten får ha terminalåtkomst också till övriga uppgifter som avses i 7 § om de, för pågående eller annat beskattningsår, hänför sig till regionen eller avser skattskyldig som beskattas i regionen. Vidare får skattemyndigheten ha terminalåtkomst till uppgifter som behövs inför och vid revision i den utsträckning regeringen föreskriver.

25 och 34 samt de uppgifter därutöver som behövs för utfärdande av skattsedel och dubblettskattsedel. Skattemyndigheten får ha terminalåtkomst också till övriga uppgifter som avses i 7 § om de, för pågående eller annat beskattningsår, hänför sig till regionen eller avser skattskyldig som beskattas i regionen. Vidare får skattemyndigheten ha terminalåtkomst till uppgifter som behövs inför och vid revision i den utsträckning regeringen föreskriver.

Riksskatteverket får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5-7 §§.

Kronofogdemyndighet får ha terminalåtkomst till uppgifter enligt 5 och 6 §§ samt 7 § 1, 3 och 4. Kronofogdemyndighet i den region där ett mål är registrerat för exekutiva åtgärder får vidare ha sådan terminalåtkomst i fråga om uppgifter enligt 7 § 7, 8, 12, 13 och 24. Terminalåtkomsten får avse den som är registrerad som gäldenär hos kronofogdemyndighet eller make till gäldenären eller annan som sambeskattas med gäldenären. Ifråga om uppgifter enligt 7 § 1 får terminalåtkomsten avse också den som är delägare i fåmansföretag där någon som avses i tredje meningen är delägare.

Av rådets förordning (EEG) nr 218/92 framgår att behörig myndighet i ett annat EU-land får ha terminalåtkomst till uppgifter rörande mervärdesskatt.

19 §⁸

Om inte annat sägs i andra-fjärde styckena skall sådana uppgifter i det centrala skatteregistret som hänför sig till viss beskattningsperiod gallras sju år efter utgången av det kalenderår under vilket perioden gick ut.

Uppgifter som avses i 5 §, med undantag av de i första stycket 5, i 6 §, i 7 § 3, med undantag av uppgifter om beslut om återkallelse av F-skattsedel, i 7 § 23, med undantag av uppgift om uppskovsavdrag enligt 47 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), samt i 7 § 31 och 32 får bevaras även efter utgången av den tid som anges i första stycket.

Uppgifter som avses i 5 §, med undantag av de i första stycket 5, i 6 §, i 7 § 3, med undantag av uppgifter om beslut om återkallelse av F-skattsedel, i 7 § 23, med undantag av uppgift om uppskovsavdrag enligt 47 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), samt i 7 § 31, 32 och 34 får bevaras även efter utgången av den tid som anges i första stycket.

Uppgifter som avses i 5 §, med undantag av de i första stycket 5, i 6 §, i 7 § 3, med undantag av uppgifter om beslut om återkallelse av F-skattsedel, i 7 § 23, med undantag av uppgift om uppskovsavdrag enligt

⁸ Senaste lydelse 1999:1248.

47 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), samt i 7 § 31, 32 och 34 får bevaras även efter utgången av den tid som anges i första stycket.

Detsamma gäller uppgifter om

1. personnummer för make och person som likställs med make vid beskattningen,
2. beslut om beskattning, dock inte skälen för beslutet,
3. huruvida taxering grundas på förenklad självdeklaration eller enbart på kontrolluppgift om inkomst av kapital,
4. antal dagar för vilka den skattskyldige uppburit sjöinkomst som avses i 64 kap. 3 och 4 §§ inkomstskattelagen,
5. ingående och utgående mervärdesskatt samt särskilt investeringsavdrag och redovisningsperiodens längd vid redovisning av mervärdesskatt.

Uppgift om tillstånd enligt yrkestrafiklagen (1998:490) och lagen (1998:492) om biluthyrning samt uppgifter som avses i 7 § 26-29, med undantag av uppgifter som behövs för tillämpningen av 3 kap. 30 § andra stycket mervärdesskattelagen (1994:200), skall gallras två år efter utgången av det år då uppgifterna registrerades.

Uppgift om revision får bevaras under högst tio år efter utgången av det år under vilket revisionen avslutades.

Regeringen får meddela föreskrifter om förlängd bevaringstid för uppgifter som avses i första eller fjärde stycket.

1.3 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483) dels att 1 kap. 4 §, 2 kap. 2 §, 12 kap. 6 och 9 §§ och 19 kap. 6 § skall följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas fyra nya paragrafer, 1 kap. 1 a §, 11 kap. 15 a §, 16 kap. 7 a § och 17 kap. 6 a §, samt närmast före 11 kap. 15 a §, 16 kap. 7 a § och 17 kap. 6 a § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 a §

Lagen gäller dessutom vid debitering och betalning av skatt och förseningsavgift enligt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt samt vid bestämmande, debitering och betalning av ränta på sådan skatt och avgift.

4 §⁹

Vad som sägs i denna lag om

Vad som sägs i denna lag om

⁹ Senaste lydelse 1 kap. 4 § 1999:641.

skatt och skattskyldig gäller även

1. avgift och avgiftsskyldig,
2. belopp som skall dras från ersättning för arbete, ränta eller utdelning för betalning av preliminär skatt (avdragen skatt) och den som är skyldig att göra sådant avdrag, samt
3. skattetillägg, förseningsavgift, kontrollavgift och ränta och den som är skyldig att betala skattetillägg, avgift eller ränta.

skatt och skattskyldig gäller även

1. avgift och avgiftsskyldig,
2. belopp som skall dras från ersättning för arbete, ränta eller utdelning för betalning av preliminär skatt (avdragen skatt) och den som är skyldig att göra sådant avdrag,
3. skattetillägg, förseningsavgift, kontrollavgift och ränta och den som är skyldig att betala skattetillägg, avgift eller ränta,
samt

4. belopp som enligt 54 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall förskjutas av dödsbo och dödsbo som skall förskjuta arvsskatt.

Med skatt likställs

1. belopp som någon annan än den skattskyldige är betalningsskyldig för enligt denna lag eller, såvitt gäller belopp som har debiterats enligt denna lag, 2 kap. 20 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag, och

2. belopp som betalats tillbaka till den skattskyldige men som på grund av ett senare beskattningsbeslut skall betalas in igen till skattemyndigheten.

Med skattskyldig likställs

1. handelsbolag även om det inte är skyldigt att betala någon av de skatter som anges i 1 §,

2. den som har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9-13 §§ mervärdesskattelagen (1994:200),

3. den som utan att vara skattskyldig här i landet har fått en F-skattsedel enligt 4 kap. 7 eller 8 §,

4. den som skattemyndigheten enligt 23 kap. 3 § har beslutat skall svara för redovisning och betalning av skatt som hänför sig till verksamhet som bedrivs genom enkelt bolag eller partrederi,

5. den som är grupphuvudman enligt 6 §, och

6. delägare i handelsbolag som enligt 2 kap. 20 § lagen om handelsbolag och enkla bolag har ålagts betalningsskyldighet för skatt.

2 kap.

2 §¹⁰

Beslut som rör ett handelsbolag fattas av skattemyndigheten i den region där bolaget enligt uppgift i handelsregistret har sitt huvudkontor den 1 november året före det år då beslutet skall fattas.

Beslut som rör en europeisk ekonomisk intressegruppering fattas av skattemyndigheten i den region där intressegrupperingen har sitt säte den 1 november året före det år då beslutet fattas.

Beslut som rör någon annan   Beslut som rör någon annan

¹⁰ Senaste lydelse 1999:1300.

juridisk person än som avses i första eller andra stycket fattas av skattemyndigheten i den region inom vilket styrelsen eller förvaltningen har sitt säte den 1 november året före det år då beslutet skall fattas. Beslut som rör *en skattskyldigs* dödsbo fattas dock av den skattemyndighet som senast var behörig att fatta beslut som rörde den *skattskyldige*.

Om en juridisk person har bildats efter den 1 november året före det år då beslutet skall fattas skall beslutet fattas av skattemyndigheten i den region där huvudkontoret eller sätet var beläget då den juridiska personen bildades. Om beslutet rör ett dödsbo och den avlidne hade bytt folkbokföringsort efter den 1 november året före dödsfallsåret skall beslutet efter utgången av dödsfallsåret fattas av skattemyndigheten i den region där den avlidnes senaste rätta folkbokföringsadress var belägen.

Första-fjärde styckena gäller inte om annat följer av 4–5 §§. Om en juridisk person har upplösts fattas beslut av den senast behöriga myndigheten. Om behörig myndighet inte finns fattas beslutet av Skattemyndigheten i Stockholm.

juridisk person än som avses i första eller andra stycket fattas av skattemyndigheten i den region inom vilket styrelsen eller förvaltningen har sitt säte den 1 november året före det år då beslutet skall fattas. Beslut som rör *ett* dödsbo fattas dock av den skattemyndighet som senast var behörig att fatta beslut som rörde den *avlidne*.

11 kap.

Beslut om arvsskatt och gåvoskatt

15 a §

Med beskattningsbeslut i denna lag likställs beslut om arvsskatt och gåvoskatt enligt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

12 kap.

6 §

Om någon i egenskap av företrädare för en juridisk person inte i rätt tid har gjort föreskrivet skatteavdrag, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala belopp som har bestämts enligt 11 kap. 19 § jämte ränta. Om en företrädare för en juridisk person i övrigt har underlåtit att betala skatt enligt denna lag, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala skatten och räntan på den.

Om någon i egenskap av företrädare för en juridisk person inte i rätt tid har gjort föreskrivet skatteavdrag, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala belopp som har bestämts enligt 11 kap. 19 § jämte ränta. Om en företrädare för en juridisk person i övrigt har underlåtit att betala skatt enligt denna lag, *eller om ett dödsbo har underlåtit att betala annan skatt än arvsskatt*, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala skatten

och räntan på den.

Första stycket gäller inte, om det innan skatten skulle ha betalats har vidtagits sådana åtgärder som krävs för att få till stånd en samlad avveckling av den juridiska personens skulder med hänsyn till samtliga borgenärens intressen.

Om företrädaren har lämnat oriktiga uppgifter som har lett till att den juridiska personen tillgodoräknats överskjutande ingående mervärdesskatt med ett för stort belopp, är företrädaren tillsammans med den juridiska personen skyldig att betala beloppet och räntan på detta.

Om det finns särskilda skäl, får företrädaren helt eller delvis befrias från betalningsskyldighet enligt denna paragraf.

9 §

Om skatt enligt denna lag skulle ha betalats av

1. någon som har avlidit eller
2. den avlidnes dödsbo, såvitt avser den redovisningsperiod eller, när det gäller slutlig skatt, det beskattningsår då dödsfallet inträffade, ansvarar dödsboet *och, om dödsboet har skiftats, dödsbodelägarna för skatten i den omfattning som föreskrivs i 21 kap. ärvdabalken.*

Om skatt enligt denna lag skulle ha betalats av

1. någon som har avlidit eller
2. den avlidnes dödsbo, såvitt avser den redovisningsperiod eller, när det gäller slutlig skatt, det beskattningsår då dödsfallet inträffade, ansvarar dödsboet. *Detsamma gäller arvsskatt som enligt 54 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall förskjutas av dödsboet.*

Om dödsboet har skiftats, ansvarar dödsbodelägarna för skatten i den omfattning som föreskrivs i 21 kap. ärvdabalken.

Skattemyndigheten fattar beslut om ansvar för skatt enligt andra stycket.

16 kap.

Arvsskatt och gåvoskatt

7 a §

Skatt som skall betalas enligt ett beslut om arvsskatt eller gåvoskatt skall ha betalats senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från beslutsdagen.

Med förfallodag enligt första stycket avses den 17 och 26 januari, den 12, 17 och 26 augusti, den 12 och 27 december samt den 12 och 26 i övriga månader.

Anstånd med arvsskatt och gåvoskatt**6 a §**

Om beloppet av tillgångarna i ett dödsbo sammanlagt inte uppgår till dubbla beloppet av arvsskatt, som enligt 54 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, skall förskjutas av dödsboet, eller om det i andra fall för någon som är skattskyldig enligt samma lag föreligger avsevärd svårighet att genast betala hela den skatt, som belöper på egendom som har tillfallit den skattskyldige, får skattemyndigheten medge, att skatten betalas genom högst tio årliga inbetalningar.

I fråga om skatt som belöper på egendom som skall värderas enligt bestämmelserna i 22 § 3 mom. och 23 § F tredje stycket lagen om arvsskatt och gåvoskatt får skattemyndigheten medge att skatten betalas genom högst tjugo årliga betalningar.

Om det finns synnerliga skäl får regeringen i annat fall än som avses i föregående stycke medge viss skattskyldig att den skatt, som belöper på egendom som har tillfallit den skattskyldige, betalas genom högst tjugo årliga inbetalningar.

Anstånd får endast beviljas, utom i de fall anståndet avser skatt som skall utgå för nyttjanderätt eller rätt till ränta, avkomst eller annan förmån eller rätt, som avses i 8 § andra stycket lagen om arvsskatt och gåvoskatt, om den skattskyldige ställer säkerhet för beloppet genom en av bank utfärdad garantiförbindelse eller någon annan form av borgen.

19 kap.**6 §**

När det är fråga om skatt som omfattas av anstånd och som skall betalas när anståndstiden gått ut beräknas kostnadsränta från och med dagen efter skattens ursprungliga förfallodag till och med den dag betalning senast skall ske med anledning av beslutet om anstånd.

Vid anstånd enligt 17 kap. 5 eller 7 § skall dock räntan beräknas från och med dagen efter den då anståndet beviljades.

Vid anstånd enligt 17 kap. 5, 6 a eller 7 § skall dock räntan beräknas från och med dagen efter den då anståndet beviljades.

Ränta enligt denna paragraf beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2001.

2. Om skattskyldigheten har inträtt före den 1 juli 2001 gäller äldre bestämmelser.

1.4 Förslag till ändringar i Registerförfattningsutredningens förslag till lag (0000:00) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2 och 5 §§ ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse enligt
Registerförfattningsutredningens förslag*

Föreslagen lydelse

2 kap.**2 §**

Uppgifter får behandlas i databasen för tillhandahållande av information som behövs inom skatteförvaltningen för

1. fastställande av underlag för samt redovisning, bestämmande, betalning och återbetalning av skatter eller avgifter,

2. bestämmande av pensionsgrundande inkomst,

3. kontroll, revision, prövning, granskning, tillsyn och analys,

4. fastighetstaxering,

5. fullgörande av åligganden som följer av internationella överenskommelser som Sverige efter riksdagens godkännande har tillträtt,

6. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten,

7. framställning av statistik.

7. framställning av statistik,

8. verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken.

5 §

För de ändamål som anges i 2 § får i databasen behandlas uppgifter om

1. en fysisk persons identitet, bosättning, familjeförhållanden och andra liknande basuppgifter,

2. en juridisk persons identitet, säte och andra liknande basuppgifter,

3. registrering för skatter eller avgifter,
4. underlag för skatter eller avgifter,
5. bestämmande av skatter eller avgifter,
6. kontroll av skatter eller avgifter,
7. fastställande av fastighetstaxering,
8. yrkande och grunder i ett ärende,
9. beslut med angivande av skälen för beslutet, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett ärende.
9. beslut med angivande av skälen för beslutet, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett ärende,
- 10. verksamheten med boupp-teckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken.*

I databasen får även behandlas de uppgifter som behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av en internationell överenskommelse som Sverige efter riksdagens godkännande har tillträtt.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer skall meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databasen enligt första stycket.

Bilaga 2 Förteckning över remissinstanser som
yttrat sig över Riksskatteverkets promemoria
ADB-registrering av bouppteckningar m.m.
(dnr 7075-00/100)

Efter remiss har yttranden över promemorian avgetts av Justitieombudsmannen, Hovrätten för Övre Norrland, Kammarrätten i Stockholm, Göteborgs tingsrätt, Länsrätten i Skåne län, Domstolsverket, Riksåklagaren, Datainspektionen, Kammarkollegiet, Statskontoret, Statistiska Centralbyrån, Socialstyrelsen, Riksgäldskontoret, Ekonomistyrningsverket ESV, Riksrevisionsverket, Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet, Sveriges Advokatsamfund, Sveriges Industriförbund, Föreningen Auktoriserade Revisorer FAR, Svenska Revisorsamfundet SRS, Sveriges Försäkringsförbund, Tjänstemännens Centralorganisation TCO, Sveriges Akademikers Centralorganisation SACO, Landsorganisationen i Sverige LO, Svenska Bankföreningen, Sveriges Begravningsbyråers förbund, FONUS och Sammanslutningen för Sveriges Juridiska Byråer.